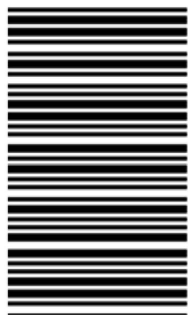

کد کنترل

612A

612A

صبح جمعه
۱۴۰۴/۱۱/۱۰
دفترچه شماره ۲ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) - سال ۱۴۰۵
علوم تربیتی (کد ۲۱۴۱)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۲۶۰ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	فلسفه، مبانی و اصول تربیت	۱۵	۱	۱۵
۲	مبانی و اصول تعلیم و تربیت	۱۵	۱۶	۳۰
۳	آمار و روش تحقیق (کمی و کیفی)	۱۵	۳۱	۴۵
۴	نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس - اصول و مبانی برنامه‌ریزی درسی - طراحی و اجرای برنامه درسی	۴۰	۴۶	۸۵
۵	سازمان مدیریت آموزشی (مبانی نظری، اصول، رفتار سازمانی) - نظارت و راهنمایی آموزشی	۴۰	۸۶	۱۲۵
۶	مبانی نظری تکنولوژی آموزشی - نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس	۴۰	۱۲۶	۱۶۵
۷	مسائل آموزش عالی ایران و جهان - مدیریت و برنامه‌ریزی دانشگاهی (مباحث مدیریت، برنامه‌ریزی و توسعه آموزش عالی)	۴۰	۱۶۶	۲۰۵
۸	روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت - مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی - تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان - تربیت اسلامی	۵۵	۲۰۶	۲۶۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

فلسفه، مبانی و اصول تربیت:

- ۱- «تفاهم» درباره تعلیم و تربیت، از چه طریقی حاصل می شود؟
  - ۱) تنها یک تعریف از تعلیم و تربیت ارائه شود.
  - ۲) یک تعریف از تعلیم و تربیت مورد توافق قرار گیرد.
  - ۳) تصریح در معنا و مفهوم تعلیم و تربیت صورت گیرد.
  - ۴) وجوه مشترک تعاریف تعلیم و تربیت در نظر گرفته شود.
- ۲- جمله زیر با کدام دیدگاه فلسفی نزدیک تر است؟

«معرفتی که از راه حواس به دست آمده باشد، نامطمئن و ناکامل است.»

  - ۱) پراگماتیسم
  - ۲) ایدئالیسم
  - ۳) رئالیسم طبیعی
  - ۴) فلسفه تحلیلی
- ۳- در تعریف کرشن اشتاینر از تربیت، کدام مورد اهمیت بیشتری دارد؟
  - ۱) فردیت
  - ۲) طبیعت
  - ۳) جامعه پذیری
  - ۴) ارزش های فرهنگی
- ۴- جمله زیر با کدام اصل تعلیم و تربیت ارتباط بیشتری دارد؟

«تنها احتیاجی که طفل دارد به زمان است تا خویشتن را به محتویات آن تسلیم کند.»

  - ۱) کمال و تمامیت
  - ۲) فعالیت
  - ۳) سندیت
  - ۴) تفرد
- ۵- کدام گزاره در مورد اصول موضوعی در تعلیم و تربیت درست است؟
  - ۱) این اصول قضایایی نظری محسوب می شوند.
  - ۲) اصول موضوعی لزوماً نباید مورد اثبات قرار گیرند.
  - ۳) این اصول صرفاً از جهان بینی و ایدئولوژی اخذ می شوند.
  - ۴) جای اثبات این اصول در علمی است که آن را به کار می برند.
- ۶- از نظر دیویی، کنترل اجتماعی (نظم و انضباط) در مدارس جدید بر چه اساسی اعمال می شود؟
  - ۱) آیین نامه های انضباطی
  - ۲) تصمیمات مدیر و معلم
  - ۳) مقاصد گروهی و فعالیت های اجتماعی
  - ۴) رأی و توافق سیاست گذاران آموزشی
- ۷- عبارت زیر، با کدام دیدگاه فلسفی نزدیک تر است؟

«تغییر در جهان دائمی و پایدار طبق قوانین ثابتی صورت می گیرد.»

  - ۱) رئالیسم
  - ۲) ایدئالیسم
  - ۳) پراگماتیسم
  - ۴) اگزیستانسیالیسم
- ۸- در تشریح مبانی فلسفی تعلیم و تربیت، کدام پرسش در حوزه مبانی معرفت شناختی مطرح می شود؟
  - ۱) پس از کنار نهادن امور عرضی زندگی، چه چیزهایی به راستی واقعی هستند؟
  - ۲) ادعاهای انسان درباره حقیقت بر چه مبنایی استوار است؟
  - ۳) دستورالعمل های مربوط به افعال اخلاقی و زیبایی شناختی چه ویژگی هایی دارند؟
  - ۴) آیا جهان هستی در ذات خود هدفمند است یا آنکه ما خودمان اهداف را می آفرینیم؟

- ۹- در حیطه مبانی ارزش شناختی تعلیم و تربیت، پراگماتیست‌ها بنیاد ارزش‌ها را در کدام مورد جستجو می‌کنند؟
 (۱) فعالیت‌های فردی و اجتماعی
 (۲) مطلق بودن ارزش‌ها در ذات خود
 (۳) آرمانی کردن جهان پیرامون
 (۴) برتر بودن ارزش‌های غائی از ارزش‌های دیگر
- ۱۰- عبارت زیر، با کدام مکتب فلسفی مطابقت بیشتری دارد؟
 «تربیت از طرف مربی، تذکر و از طرف تربیت‌شونده، تنبّه است»
 (۱) رئالیسم
 (۲) ایدئالیسم
 (۳) پراگماتیسم
 (۴) اگزستانسیالیسم
- ۱۱- دربارهٔ تأدیب، کدام مورد درست است؟
 (۱) تأدیب از نظر روسو تربیت منفی است.
 (۲) از نظر کانت تمایلات انسان نیازی به تأدیب ندارد.
 (۳) تأدیب انسان از نظر کانت به معنی خوب ماندن است.
 (۴) تأدیب انسان از نظر روسو آموزش الگوهای مثبت است.
- ۱۲- روش تربیتی پیازّه، با کدام‌یک از اصول تربیتی مطابقت بیشتری دارد؟
 (۱) اجتماع
 (۲) فعالیت
 (۳) سندیت
 (۴) کمال و تمامیت
- ۱۳- «مابعد الطبیعه» به چه موضوعی می‌پردازد؟
 (۱) ارزش‌های ناشی از جهان طبیعت
 (۲) ارزش‌های ناشی از جهان دیگر
 (۳) ماهیت ماوراءالطبیعه
 (۴) ماهیت واقعیت نهایی
- ۱۴- جمله زیر، با دیدگاه فیلسوفان کدام مکتب مطابقت بیشتری دارد؟
 «هدف تعلیم و تربیت، توانا ساختن فرد در مقابل مشکلات است.»
 (۱) اگزستانسیالیسم
 (۲) ایدئالیسم
 (۳) پراگماتیسم
 (۴) رئالیسم
- ۱۵- تمایز میان عقل و حس در آراء کدام‌یک از فیلسوفان بیشتر است؟
 (۱) افلاطون و لاک
 (۲) افلاطون و کانت
 (۳) کانت و سارتر
 (۴) راسل و لاک

مبانی و اصول تعلیم و تربیت:

- ۱۶- روسو راز عظمت انسان و تربیت‌پذیری او را در کدام مورد می‌داند؟
 (۱) مربیان بزرگ انسان
 (۲) ناتوانی اولیه انسان
 (۳) نگرش تکاملی به انسان
 (۴) توانایی‌های نخستین انسان
- ۱۷- جمله زیر، به کدام اصل تربیتی اشاره دارد؟
 «زندگی عبارت است از کوشش دائمی برای برقراری مجدد تعادلی که همواره در حال به هم خوردن است.»
 (۱) تناسب عمل و وضع
 (۲) کمال و تمامیت
 (۳) فعالیت
 (۴) تفرد
- ۱۸- کدام صاحب‌نظر، دیدگاه تربیتی خود را از طریق عمل تربیتی معرفی و مدلل کرده است؟
 (۱) روسو
 (۲) کانت
 (۳) افلاطون
 (۴) پستالوتسی

- ۱۹- کدام جمله درباره اصول تعلیم و تربیت درست است؟
 (۱) اصول تعلیم و تربیت همچون قوانین علمی ثابت شده‌اند.
 (۲) اصول تعلیم و تربیت براساس اهداف تربیت تعیین می‌شوند.
 (۳) هر یک از اصول تعلیم و تربیت همواره باید مبنای عمل تربیتی باشد.
 (۴) هدف‌های تربیتی از طریق اصول و روش‌های مربوط به آن تحقق پیدا می‌کند.
- ۲۰- جمله زیر، بیشتر در دفاع از کدام یک از اصول تعلیم و تربیت است؟
 «میل و رغبت به خودکاری در اطفال بسیار مهم است و همین رغبت‌هاست که در مواقع غیرعادی زندگانی، شخص را به کار آید.»
 (۱) حریت (۲) تفرّد (۳) فعالیت (۴) تناسب عمل و وضع
- ۲۱- کدام موجود، بیشتر مستعد تربیت است؟
 (۱) موجودی که کمالش از وجودش متأخر باشد. (۲) موجودی که وجودش و کمالش نامتقارن باشد.
 (۳) موجودی که وجودش از کمالش متأخر باشد. (۴) موجودی که وجودش مقارن کمالش باشد.
- ۲۲- مطلب زیر، بیشتر در دفاع از کدام یک از اصول تعلیم و تربیت است؟
 «حتی هوش ذکی‌ترین افراد وافی به این نیست که از پیش خود در جمیع شعبه‌هایی که منظور برنامه مدارس است و بدون سرمایه تمدن و آنچه معتبر است، موفق گردد.»
 (۱) تفرّد (۲) اجتماع (۳) حریت (۴) سندیت
- ۲۳- جمله زیر، بیشتر در دفاع از کدام یک از اصول تعلیم و تربیت است؟
 «هر کس باید جمیع قوای خود را بدون هیچ مانعی در راه وظایف حیاتی‌اش مصروف دارد و به اموری بپردازد که در مسیر تمایلات طبیعی وی قرار دارد.»
 (۱) تفرّد (۲) اجتماع (۳) فعالیت (۴) تناسب عمل و وضع
- ۲۴- عبارت زیر، بیشتر در توضیح کدام یک از اصول تعلیم و تربیت است؟
 «ملت و دولت، شرع و عرف نیز وظایفی دارند که به هیچ روی نیروی فرد برای اجرای آن وظایف به‌تنهایی رسا نیست و همین نهادها بخشی از امور مهم مردم را اجرا و سعادت جسمانی و روحانی فرد را تأمین می‌کنند.»
 (۱) تفرّد (۲) اجتماع (۳) سندیت (۴) کمال و تمامیت
- ۲۵- برای اثبات این که تربیت برای آدمی ضرورت دارد، باید نشان دهیم که ..... شرط لازم برای تحقق ..... است.
- (۱) وجود آدمی - تربیت (۲) وجود هدف - تربیت
 (۳) وقوع تربیت - آدمی (۴) وقوع تربیت - هدف
- ۲۶- عبارت زیر، به کدام مورد اشاره دارد و از چه کسی است؟
 «صناعتی که با آن اخص موجودات را اشرف کائنات توان کرد، چه شریف صنعتی تواند بود.»
 (۱) شیمی - رازی (۲) تربیت - خواجه‌نصیر (۳) ریاضیات - فارابی (۴) طب - ابن‌سینا
- ۲۷- بنیاد «تربیت منفی» روسو کدام مورد است؟
 (۱) طبیعت انسان گرایش منفی دارد. (۲) طبیعت، انسان را تربیت می‌کند.
 (۳) طبیعت انسان خوب آفریده شده است. (۴) تربیت به معنای پاک کردن انسان از بدی‌ها است.
- ۲۸- عبارت «اصل تربیتی کشف کردنی است»، با کدام مورد مطابقت بیشتری دارد؟
 (۱) اصول تربیتی منشأ اخلاقی دارند. (۲) اصول تربیتی منشأ تحلیلی دارند.
 (۳) اصول تعلیم و تربیت منشأ علمی دارند. (۴) اصول تعلیم و تربیت منشأ فلسفی دارند.

۲۹- کدام مورد، درباره تعلیم و تأدیب درست است؟

(۱) تعلیم، از ابتدای تولد آغاز می‌شود.

(۲) تعلیم، صورت مثبت تربیت است.

(۳) تأدیب، مانعی برای وصول به استقلال اخلاقی است.

(۴) تأدیب، کودک را مستقیماً به استقلال اخلاقی می‌رساند.

۳۰- وضعیت نابسامان در تعلیم و تربیت از نظر دکتر شکوهی بیشتر ناشی از چیست؟

(۱) فرزندسالاری افراطی

(۲) سخت‌گیری بیش از اندازه در تعلیم و تربیت

(۳) سهل‌انگاری در تعلیم و تربیت فرزندان

(۴) تصور نادرست اکثر مردم درباره تعلیم و تربیت

آمار و روش تحقیق (کمی و کیفی):

۳۱- در صورتی که مقادیر متغیری در یک جامعه برابر با ۳ و ۲ و ۱ و ۰ و ۱- و ۲- و ۳- باشد، انحراف استاندارد کدام است؟

(۱) صفر

(۲) ۱

(۳) ۲

(۴) ۴

۳۲- توزیع نمرات درس ریاضی در کلاس A دارای میانگین ۱۵ و کجی مثبت است و در کلاس B دارای میانگین ۱۵ و

کجی منفی است. کدام عبارت درست است؟

(۲) نما در نمرات کلاس B کمتر از کلاس A است.

(۱) میانه نمرات دو کلاس با هم برابر است.

(۳) میانه در نمرات کلاس A بیشتر از کلاس B است. (۴) نما در نمرات کلاس A کمتر از میانه کلاس B است.

۳۳- در کلاس آموزش روش‌های پژوهش که شامل ۲۰ دانشجو بود، سه مدرس با سبک‌های مختلف به تدریس

پرداختند. در پایان ترم از دانشجویان خواسته شد، کیفیت تدریس سه مدرس را رتبه‌بندی کنند. برای آزمون این

فرضیه که بین کیفیت سبک‌های تدریس مختلف تفاوت وجود دارد، کدام آزمون مناسب است؟

(۲) یومان ویتنی

(۱) فریدمن

(۴) تحلیل واریانس یک‌طرفه

(۳) کروسکال والیس

۳۴- کدام مورد در خصوص آزمون χ^2 برای بررسی استقلال، نادرست است؟

(۱) با افزایش اندازه نمونه، درجه آزادی نیز افزایش می‌یابد.

(۲) فراوانی مورد انتظار با فرض مستقل بودن متغیرها محاسبه می‌شود.

(۳) رابطه بین دو متغیر طبقه‌ای یا مقوله‌ای را مورد بررسی قرار می‌دهد.

(۴) در صورتی که χ^2 دو محاسبه شده جزء مقادیر انتهایی سمت راست توزیع باشد، فرض صفر رد می‌شود.

۳۵- کدام مورد، از مفروضات آزمون خوبی برازندگی χ^2 است؟

(۲) یکسان بودن واریانس‌ها

(۱) خطی بودن رابطه

(۴) نرمال بودن داده‌ها

(۳) استقلال مشاهدات

۳۶- معادله رگرسیون « $\hat{Y} = -12 + 0.36X$ »، ۲۵ درصد از واریانس متغیر ملاک را تبیین می‌کند. در صورتی که نقش

متغیر پیش‌بین (X) و ملاک (Y) در این معادله عوض شود، کدام شاخص آماری بدون تغییر می‌ماند؟

(۲) عرض از مبدأ

(۱) خطای استاندارد پیش‌بینی

(۴) همبستگی

(۳) شیب خط

۳۷- توزیع نمرات اضطراب اجتماعی در جامعه، دارای کجی $1/8$ ، میانگین ۳۵ و انحراف استاندارد ۱۲ است. در صورتی که نمونه‌های تصادفی ۳۶ عضوی به دفعات زیاد انتخاب شوند، به ترتیب از راست به چپ، میانه، واریانس و کجی توزیع نمونه‌گیری کدام است؟

(۱) ۱/۵، ۱۶، ۳۵

(۲) ۰/۵، ۲، ۳۶

(۳) ۰/۲، ۳، ۳۶

(۴) ۰، ۴، ۳۵

۳۸- کدام رابطه زیر، در خصوص میانه (Md) درست است؟

$$\text{Md} = \frac{N}{2} + \frac{N - CF_i}{f_i} \quad (۲) \quad \text{Md} = \frac{N}{2} + \frac{N}{CF_i} \quad (۱)$$

$$\sum |X - \bar{X}| = \sum |X - \text{Md}| \quad (۴) \quad \sum |X - \text{Md}| < \sum |X - C| \quad (۳)$$

۳۹- در صورتی که هدف پژوهشگر، شکل‌دهی رفتار در یک دوره زمانی باشد، استفاده از کدام طرح تک‌آزمودنی مناسب‌تر است؟

(۱) خط پایه چندگانه (۲) ABA (۳) تعاملی (۴) ملاک تغییر

۴۰- کدام یک از مفاهیم زیر با هم ارتباط مستقیم دارند؟

(۱) کنترل آزمایشی و اعتبار درونی (۲) توان آماری و خطای نوع دوم
(۳) حجم نمونه و فاصله اطمینان (۴) همبستگی و خطای استاندارد پیش‌بینی

۴۱- کدام عبارت در خصوص پژوهش‌های زمینه‌یابی، درست است؟

(۱) گروه‌ها به‌طور تصادفی انتخاب و در شرایط پژوهش جایگزین می‌شوند.

(۲) مرور پیشینه و بررسی مبانی نظری به‌طور محدود و اندک صورت می‌گیرد.

(۳) اطلاعات جمع‌آوری شده به‌صورت کیفی و استقرایی تجزیه و تحلیل می‌شوند.

(۴) باورها، عقاید و نگرش جامعه را از طریق انتخاب نمونه‌های بزرگ بررسی می‌کند.

۴۲- پژوهشگری قصد دارد تأثیر سطوح مختلف یک متغیر مستقل (با سه سطح) را بر متغیر وابسته مقایسه کند. برای این منظور استفاده از کدام طرح نیاز به تعداد شرکت‌کنندگان کمتری دارد؟

(۱) اندازه‌گیری مکرر (۲) بین‌گروهی

(۳) هم‌تاشده (۴) آمیخته

۴۳- کدام مورد در بین طرح‌های آزمایشی گروهی و طرح‌های آزمایشی تک‌آزمودنی، مشترک است؟

(۱) جایگزین تصادفی (۲) دستکاری متغیر مستقل

(۳) گروه کنترل (۴) توان آماری

۴۴- پژوهشگری به مدت دو ترم تحصیلی به‌عنوان یک دانشجو در خوابگاه دانشجویان زندگی می‌کند و از طریق مشاهده و تعامل مستقیم با دانشجویان، به دنبال بررسی خرده‌فرهنگ زندگی خوابگاهی است. روش پژوهش در این مثال کدام است؟

(۱) قوم‌نگاری (۲) گروه کانونی

(۳) نظریه زمینه‌ای (۴) مطالعه موردی

۴۵- کدام یک از روش‌های زیر، در گروه پژوهش‌های ترکیبی قرار می‌گیرد؟

(۱) روندیابی (۲) فراترکیب

(۳) فرااستنتاج (۴) اکتشافی متوالی

نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس - اصول و مبانی برنامه‌ریزی درسی - طراحی و اجرای برنامه درسی:

- ۴۶- ساخت شناختی نسبتاً پایداری که اعتقادات کلی فرد درباره رویدادها و علت‌های وابسته به آن‌ها را تشکیل می‌دهد، چه نام دارد؟
 (۱) استنباط‌های علی (۲) طرحواره علی (۳) استنتاج علمی (۴) جریان نسبت‌دادن
- ۴۷- در کدام نوع یادگیری، به عبارت زیر تأکید می‌شود؟
 «یادگیرندگان، زمانی در یادگیری موفق هستند که مدت‌زمانی را که برای یادگیری نیاز دارند، در اختیارشان قرار دهیم.»
 (۱) پروژه‌محور (۲) برنامه‌ای (۳) انفرادی (۴) در حد تسلط
- ۴۸- فعالیت‌ها، ادراک و قصد مشترک در یادگیری، زیرمجموعه چیست؟
 (۱) اجتماع عمل‌گرا (۲) یادگیری گروهی (۳) یادگیری مشارکتی (۴) یادگیری تجربی
- ۴۹- در کدام نوع حافظه، فرد دانش خود را درباره جهان به صورت حقایق و اطلاعات عمومی ذخیره می‌کند و برای توصیف آن از چه اصطلاحی استفاده می‌شود؟
 (۱) معنایی - یادآوری (۲) رویدادی - دانستن
 (۳) معنایی - دانستن (۴) رویدادی - یادآوری
- ۵۰- کدام نظریه، جمله زیر را بهتر تفسیر می‌کند؟
 «شخصی که موفقیت‌ها و شکست‌های خود را عمدتاً ناشی از توانایی‌ها و تلاش‌های خود بداند و نه عوامل خارجی، تحت کدام چارچوب نظری قرار می‌گیرد.»
 (۱) اسناد (۲) پیشرفت (۳) برانگیختگی (۴) انتظار - ارزش
- ۵۱- مدل یادگیری استقرایی (Inductive Model of Teaching)، بیشترین ارتباط را با کدام فرایند دارد؟
 (۱) یادگیری حقایق برای یادآوری
 (۲) کشف کلیات و تعمیم‌ها از طریق مثال‌های خاص
 (۳) یادگیری محتوا با تحلیل نمونه‌ها و شواهد ارائه‌شده توسط معلم
 (۴) تمرین و تعمیق فهم از طریق حل مسائل واقعی و مثال‌های کاربردی
- ۵۲- توصیف زیر، نمایانگر کدام الگوی تدریس است؟
 «عنصر اصلی در این الگو استفاده از «قیاس‌ها» بوده و دانش‌آموزان در تمرین با قیاس‌ها آنقدر بازی می‌کنند تا این‌کار برایشان امری عادی شده و از مقایسه‌ها هرچه بیشتر لذت ببرند، آنگاه از قیاس‌های خود برای مواجه‌شدن با مشکلات تا تنظیم دیدگاه‌های جدید بهره می‌گیرند.»
 (۱) الگوی تدریس نظام‌های مفهومی (۲) الگوی تدریس آموزش کاوشگری
 (۳) الگوی یادگیری و تدریس استقرایی (۴) الگوی یادگیری و تدریس بدیعه‌نگاری
- ۵۳- هدف از مطالعه ارزش‌ها و درک نقش آنها در تعامل‌های اجتماعی، درک و فهم شخصی از ارزش‌ها و رفتار، مربوط به کدام الگوی تدریس است و در کدام دسته از خانواده الگوهای تدریس قرار می‌گیرد؟
 (۱) مطالعه اجتماعی سازمان‌یافته - اجتماعی (۲) خودشکوفایی - فردی
 (۳) ایفای نقش - اجتماعی (۴) یادگیری اجتماعی - رفتاری
- ۵۴- کدام مورد، بهترین تعریف را برای «کنش روان‌شناسانه تدریس» از دیدگاه سولیتز و فنسترماخر ارائه می‌کند؟
 (۱) مجموعه‌ای از حرکات و رفتارهای کلامی و غیرکلامی معلم در کلاس
 (۲) مجموعه اقداماتی برای تنظیم فرایند تدریس با ویژگی‌های یادگیرنده
 (۳) توانایی معلم در سازماندهی محتوا به صورت منطقی و نظام‌مند
 (۴) تأکید بر جنبه‌های اخلاقی و ارزش‌مدار محتوای آموزشی

- ۵۵- کدام مفهوم روان‌شناسی تربیتی، بیانگر جمله زیر است؟
 «بهترین عملکرد یادگیرنده صرفاً در موقعیت‌های حمایتی (با کمک بزرگسال یا همسال قوی‌تر) اتفاق می‌افتد و نه به صورت مستقل.»
- (۱) حافظه کاری
 (۲) تعادل‌یابی پیاژه
 (۳) منطقه تقریبی رشد ویگوتسکی
 (۴) شرطی‌شدن عاملی
- ۵۶- انواع یادگیری تفکر استعاره‌ای، کدام است؟
 (۱) تمثیل، تمییز، قیاس مستقیم
 (۲) تمییز، تعارض فشرده، تمثیل
 (۳) قیاس مستقیم، قیاس شخصی، تمییز
 (۴) قیاس شخصی، تعارض فشرده، قیاس مستقیم
- ۵۷- در نظریه آزوئل، چنانچه یادگیرندگان به طرحواره‌هایی متناقض با ساخت‌های مفهومی جدید وابسته باشند، کدام مکانیزم شناختی باعث مقاومت در برابر یادگیری معنادار می‌گردد؟
 (۱) انسداد در طرحواره
 (۲) همانندسازی کاذب
 (۳) اشباع معنایی
 (۴) جذب تأخیری
- ۵۸- در نظریه یادگیری شناختی - اجتماعی بندورا، کدام فرایند از مراحل یادگیری مشاهده‌ای، بر اراده و اختیار فرد در تعیین زمان و مکان اجرای رفتارهای آموخته‌شده دلالت دارد؟
 (۱) انگیزشی
 (۲) یادسپاری
 (۳) تولید
 (۴) توجه
- ۵۹- قانون آمادگی در نظریه یادگیری کارکردگرایی، به کدام مورد اشاره دارد؟
 (۱) تحکیم رفتارهای مطلوب
 (۲) تمرین و تکرار مکرر برای تسلط
 (۳) تراز کردن اهداف آموزشی با نیازهای فرد
 (۴) آماده بودن فرد برای پذیرش تحریکات یادگیری
- ۶۰- در الگوی تدریس «یادگیری تفکر به شیوه استقرایی»، کدام مرحله کلیدی است؟
 (۱) حفظ کردن مطالب
 (۲) ارائه مستقیم مفاهیم
 (۳) فرایند پژوهش و تأمل
 (۴) تکرار و تمرین صریح
- ۶۱- (Synectics Model)، به‌طور کلی برای چه هدفی طراحی شده است؟
 (۱) توسعه مهارت‌های حل مسئله از طریق روش‌های منطقی و تحلیلی
 (۲) تقویت خلاقیت از طریق استفاده از تمثیل‌ها و استعاره‌ها
 (۳) ارتقای تفکر انتقادی در تصمیم‌گیری‌های عملی
 (۴) بهبود توانایی تحلیل متون و مفاهیم پیچیده
- ۶۲- برنامه درسی پنهان، بیش از هر عامل دیگری متأثر از چیست؟
 (۱) اهداف آموزشی
 (۲) محتوای کتب درسی
 (۳) شیوه‌های ارزشیابی استاندارد
 (۴) شیوه تعامل معلم و دانش‌آموز
- ۶۳- کدام مورد، از تفاوت‌های اساسی دیدگاه موضوعی و دیدگاه دیسیپلینی است؟
 (۱) دیدگاه دیسیپلینی مبتنی بر کاوش، اکتشاف و یادگیری است.
 (۲) دیدگاه موضوعی متمرکز بر فعال بودن دانش‌آموز است.
 (۳) دیدگاه دیسیپلینی متمرکز بر موضوعات مختلف است.
 (۴) دیدگاه موضوعی تأکید بر کارایی مواد آموزشی دارد.

۶۴- کدام دیدگاه، تأکید بر «مسئله‌محور بودن» برنامه درسی دارد؟

(۱) بازسازی اجتماعی (۲) منطق‌گرایی علمی

(۳) رشد و تکامل فرایندهای شناختی (۴) برنامه‌درسی به مثابه تکنولوژی

۶۵- در توالی و سازماندهی محتوا، کدام معیار بر «تجربه حرفه‌ای معلمان در تدریس طرح‌ها و تفسیر فعالیت‌ها» تأکید دارد؟

(۱) تربیتی (۲) پراگماتیک

(۳) روان‌شناختی (۴) اجتماعی - ایدئولوژیکی

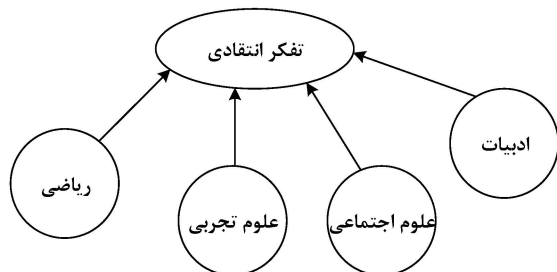
۶۶- گفته آلفرد ال شولر، مربوط به کدام دیدگاه اجتماعی است؟

«معلمان ستمگر، آغازگر تضادهای اجتماعی هستند. معلمانی که استثمار می‌کنند و دانش‌آموز را همانند یک فرد انسان به رسمیت نمی‌شناسند.»

(۱) آموزش سواد اجتماعی (۲) بازسازی اجتماعی

(۳) تحول اجتماعی (۴) کنش اجتماعی

۶۷- شکل زیر، معرف تلفیق برنامه درسی از چه تغییری است؟

(۱) هماهنگی

(۲) فرایندها

(۳) محاط کردن

(۴) تقویت و تمرین

۶۸- در برنامه درسی مسئله‌محور، جمله زیر نظر چه کسی است؟

«مسائلی که از طریق کتاب درسی یا معلم مطرح می‌شوند، مسائل حقیقی نیستند بلکه شبه‌مسئله‌اند.»

(۱) جان دیویی (۲) هارولد راگ

(۳) الیوت آیزنر (۴) جوزف شوآب

۶۹- کدام یک، نظریه آیزنر درباره نقش «خبرگی» در فرایند نقادی هنری و آموزشی است؟

(۱) انطباق با قواعد و استانداردهای عینی است که امکان ارزیابی بی‌طرفانه را فراهم می‌کند.

(۲) مستقل از دانش فنی، بیشتر مبتنی بر الگوهای ذهنی و پیش‌فرض‌های فرهنگی است.

(۳) محدود به تکرار تکنیک‌ها و روش‌ها، حاصل برداشت‌های فردی و سلیقه شخصی است.

(۴) مجموعه‌ای از دانش، مهارت نظری و توانایی انعطاف شناختی، که نقادی را فراتر از صرف تحلیل عینی می‌برد.

۷۰- ریشه لاتین *currere* در تعریف جدید «برنامه درسی» به چه معناست و چه کسی آن را مطرح کرد؟

(۱) سفر درونی - پاینار (۲) میدان مسابقه - پاینار

(۳) دویدن در میدان مسابقه - دیویی (۴) بازآفرینی تجربه‌های هنری - آیزنر

۷۱- بین‌المللی شدن مطالعات برنامه درسی به چه معناست؟

(۱) یکسان‌سازی رویکردهای برنامه‌درسی در کشورها

(۲) حذف تدریجی ویژگی‌های محلی و ملی در برنامه درسی

(۳) نقد سلطه و خودمحوری سنت آمریکایی در این رشته

(۴) تلاش برای تجاری‌سازی اندیشه‌های متخصصان برنامه درسی

- ۷۲- در کدام ایدئولوژی یادگیری، آموزش فردی با استفاده از وظایف استاندارد برای همه و با در نظر گرفتن سبک‌های مختلف یادگیری تسهیل می‌شود؟
- (۱) یادگیرنده‌مدار
(۲) کارایی اجتماعی
(۳) بازسازی‌گرایی اجتماعی
(۴) دانش‌پژوهان آکادمیک
- ۷۳- جرح و تعدیل برنامه درسی توسط معلمان، متناسب با شرایط متغیر و خاص اجرای برنامه، چه نام دارد؟
- (۱) انطباق متقابل
(۲) اقدام‌پژوهی
(۳) اصلاح
(۴) مقاومت
- ۷۴- در تدوین برنامه درسی، «فنی که در آن گروهی از افراد سخنگو به نمایندگی از گروه‌های بزرگتر انتخاب می‌شوند تا از طریق بحث به اتفاق نظر برسند»، چه نام دارد؟
- (۱) دلفی
(۲) کافمن
(۳) درخت خطا
(۴) فیش باول
- ۷۵- کدام سطح برنامه درسی در مدرسه پذیرفته شده و به اجرا درمی‌آید؟
- (۱) تجربی
(۲) نهادی
(۳) آموزشی
(۴) اجرایی
- ۷۶- از نظر شوآب، کدام مورد بر آسیب نظریه برنامه درسی دلالت دارد؟
- (۱) کشمکش درباره مسائل خارج از رشته
(۲) غفلت از دستاوردها و اصول
(۳) تکرار دانش قدیم
(۴) کل‌نگرانه بودن
- ۷۷- سه بعد اساسی برای «انتقاد آموزشی» کدام است؟
- (۱) توصیفی، تجویزی، تحلیلی
(۲) تربیتی، تحلیلی، توصیفی
(۳) توصیفی، تفسیری، ارزشیابی
(۴) پرورشی، توصیفی، ارزشیابی
- ۷۸- در ساخت برنامه درسی، دو نوع تصمیم‌گیری مربوط به چیست؟
- (۱) سطح ارزشی در زمینه ویژگی عناصر - سطح خرد در مورد مبانی برنامه
(۲) سطح کلان در مورد الگوی برنامه - سطح جزئی در مورد اهداف برنامه
(۳) سطح فراگیر در مورد تکوین برنامه - سطح ضمنی در مورد راهبردهای برنامه
(۴) سطح عام تصمیم‌گیری در زمینه منابع اطلاعات - سطح خاص تصمیم‌گیری در خصوص عناصر
- ۷۹- کدام عامل احتمال پذیرش تغییر را به شدت کاهش می‌دهد؟
- (۱) عدم توجه به آخرین دستاوردهای علمی
(۲) عدم تناسب نوآوری‌ها با چارچوب‌های فرهنگی جامعه
(۳) طراحی برنامه‌های مقطعی و کوتاه‌مدت برای معرفی نوآوری
(۴) قرار گرفتن نوآوری و فرهنگ آموزشی در دو سوی مخالف یک پیوستار
- ۸۰- کدام مفهوم در حوزه تغییرات برنامه درسی، به تجدیدنظر سازمان‌یافته و عمده در ساختار مدرسه و برنامه‌های درسی با هدف بهبود و ارتقا اشاره دارد؟
- (۱) اصلاحات
(۲) تغییر
(۳) جنبش
(۴) نوآوری
- ۸۱- جمله زیر، به کدام رویکرد برنامه درسی اشاره می‌کند؟
- «مجریان برنامه درسی، بهترین ایده‌ها را درباره چگونگی انجام تغییر دارند.»
- (۱) تحولی
(۲) مشارکتی
(۳) پایین به بالا
(۴) بالا به پایین

- ۸۲- تدوین و طراحی برنامه درسی به چه فرایندی اشاره دارد؟
 (۱) ترتیب، تقدم و تأخر عناصر - مشخص کردن عناصر و گنجاندن آنها در برنامه
 (۲) مشخص کردن عناصر - انتخاب و تقدم و تأخر عناصر و مشخص کردن برونداد برنامه
 (۳) تعیین ماهیت عناصر - نظم و ترتیب عناصر
 (۴) تعیین ارتباط عناصر - تعیین منابع
- ۸۳- کدام سبک رهبری، بیشترین همبستگی را با موفقیت بالای معلمان در اجرای تغییرات و همچنین کسب نمرات بالاتر در خواندن و نوشتن دارد؟
 (۱) نقاد (۲) پاسخگو (۳) مبتکر (۴) توصیف‌گر
- ۸۴- در فرایند تدوین برنامه درسی، چه کسانی باید مشارکت داشته باشند؟
 (۱) ذی‌نفعان برنامه درسی، متخصصان تعلیم و تربیت، متخصصان برنامه درسی
 (۲) متخصصان رشته‌های علمی، متخصصان برنامه درسی، کارگزاران عملی تعلیم و تربیت
 (۳) متخصصان رشته برنامه درسی، شرکای برنامه درسی، اصحاب تعلیم و تربیت
 (۴) متخصصان رشته برنامه درسی، متخصصان علوم تربیتی، شرکای برنامه درسی
- ۸۵- نیروهای تغییر از قبیل دستیابی به منافع بیشتر، رشد سازمانی، عوامل سیاسی و قدرت، منابع انسانی، جزء کدام دسته از نیروها قرار می‌گیرند؟
 (۱) ثابت (۲) تعادل (۳) بیرونی (۴) درونی

سازمان مدیریت آموزشی (مبانی نظری، اصول، رفتار سازمانی) - نظارت و راهنمایی آموزشی:

- ۸۶- کدام مورد، از ویژگی‌های رهبران آموزشی امروزی است؟
 (۱) با تمرکز بر یاددهی، درون‌داد یادگیری را مورد تأکید قرار می‌دهند.
 (۲) با تمرکز بر یادگیری، توجه مدرسه را به پیامدها و نتایج تغییر می‌دهند.
 (۳) با تمرکز هم‌زمان بر یاددهی و یادگیری، توجه را به فرایندهای آن سوق می‌دهند.
 (۴) با تمرکز بر معلم، توجه را به کل سیستم یاددهی - یادگیری از درون‌داد تا پیامد معطوف می‌کند.
- ۸۷- ماهیت توزیع‌شده رهبری آموزشی، نیازمند کدام مورد است؟
 (۱) فراخوان معلمانی که اولویت‌های فردی را ترجیح می‌دهند.
 (۲) برقراری انتظارات یکسان برای همه اعضای مدرسه
 (۳) مدل‌سازی یادگیری برطبق انتظارات معلمان
 (۴) حذف اجبار و تأکید بر اختیار
- ۸۸- کدام مورد، از منابع اصلی سنتی برای تدوین نظریه در مدیریت آموزشی است؟
 (۱) استدلال قیاسی معلمان (۲) پژوهش‌های آزمایشی مدیران مدارس
 (۳) تغییر مدل‌های مفهومی سایر رشته‌ها (۴) نظرات و گزارش‌های والدین دانش‌آموزان
- ۸۹- کدام مورد، از دلایل بیزاری مدیریت آموزشی به‌عنوان یک رشته حرفه‌ای نسبت به نظریه بوده است؟
 (۱) تعهد شدید به آرمان‌گرایی (۲) دارا بودن زبان حرفه‌ای قوی
 (۳) بی‌احترامی به اقتدار متخصصان و قوانین (۴) گرایش به هم‌ذات‌پنداری عاطفی با دیدگاه‌های خود

- ۹۰- به نظر پیتر سنگه، براساس کدام جزء اصلی سازمان یادگیرنده، همه افراد شیوه‌های قدیمی اندیشیدن را کنار می‌گذارند؟
 (۱) مهارت شخصی
 (۲) مدل‌های ذهنی
 (۳) بصیرت مشترک
 (۴) یادگیری گروهی
- ۹۱- طبق نظر کریس آرجریس، بروز مسائلی نظیر غیبت، ترک خدمت و از خودبیگانگی در میان کارکنان، نشانه چیست؟
 (۱) ناکامی روان‌شناختی کارکنان
 (۲) وابسته شدن افراد به مسئولان خود
 (۳) بی‌توجهی به توالی و ارضای نیازهای سطح پایین
 (۴) ناسازگاری میان شخصیت کارکنان با فعالیت مدیر
- ۹۲- هدف از ایجاد کدام ساختار در سازمان، کنترل استعداد‌های ذهنی منابع انسانی برای حل مسائل سطوح مختلف مدیریت و فراهم‌سازی امکان تبادل دانش و تجربه برای کسب مزیت رقابتی است؟
 (۱) تیمی
 (۲) شبکه‌ای
 (۳) مبتنی بر دانش
 (۴) گروه‌های متداخل
- ۹۳- کدام نظریه مدیریتی، به‌طور عملی میان «رهیافت سیستمی» و «رهیافت صرفاً وضعیتی»، نوعی تقارب و مصالحه به‌وجود آورده است؟
 (۱) مشارکتی
 (۲) اقتضایی
 (۳) روابط انسانی
 (۴) مبتنی بر هدف
- ۹۴- جمله زیر، بیانگر کدام جزء نگرش یک کارمند در سازمان است؟
 «کار کردن با مدیر عادل برای من مهم است.»
 (۱) رفتار
 (۲) تحریک
 (۳) شناخت
 (۴) احساس
- ۹۵- کدام مورد درخصوص مدل همکارانه رهبری آموزشی، درست است؟
 (۱) تصویری ناقص از مدیریت آموزش و پرورش ارائه می‌دهد.
 (۲) همه مفروضات مدل‌های رسمی را می‌پذیرد.
 (۳) اختیار تخصصی معلم را نادیده می‌گیرد.
 (۴) هنجاری و رئالیستی است.
- ۹۶- بر مبنای نظریه فرهنگ مبتنی بر تئوری Z ویلیام اوچی، کدام ویژگی سازمانی موجب می‌شود که معلمان تجارب خود را توسعه داده و مسیر شغلی‌شان را متنوع کنند؟
 (۱) استخدام بلندمدت
 (۲) نرخ ترفیع آهسته
 (۳) پیشرفت و تغییرات فناوری
 (۴) تعصب برای عمل حرفه‌ای
- ۹۷- بهسازی سازمانی، بر کاربرد کدام یک از علوم زیر پایه‌گذاری شده است؟
 (۱) تجربی
 (۲) انسانی
 (۳) رفتاری
 (۴) پایه
- ۹۸- پیشی گرفتن مفهوم رهبری طی پنج دهه اخیر از مدیریت که توصیف‌کننده اصلی سازمان‌ها بوده، محصول کدام عامل زیر است؟
 (۱) دگرگونی شیوه‌های اداره مدارس
 (۲) علاقه فراوان به بهره‌وری آموزشی
 (۳) تحولات چشمگیر سیاست‌های آموزشی
 (۴) تغییرات معناشناسی در مفهوم‌سازی‌ها
- ۹۹- در بحث تأثیر رهبری موفق بر بهبود یادگیری دانش‌آموزان، کدام یک از مسیرهای چهارگانه، متغیرهای سطح کلاس و مدرسه و دانش و مهارت معلمان را دربرمی‌گیرد؟
 (۱) عاطفی
 (۲) سازمانی
 (۳) خانوادگی
 (۴) منطقی - عقلانی
- ۱۰۰- از دیدگاه هنری مینتزبرگ، «آشوب‌زدایی و سوداگری»، جزء کدام یک از نقش‌های مدیر در سازمان است؟
 (۱) متقابل شخصی
 (۲) تصمیم‌گیری
 (۳) اطلاعاتی
 (۴) رهبری

- ۱۰۱- هر بحثی درباره طراحی سازمانی، ضرورتاً با تأمل بر کدام مفهوم آغاز می‌شود؟
 (۱) بوروکراسی (۲) روابط انسانی (۳) بهره‌وری (۴) فرهنگ
- ۱۰۲- اگر در طراحی شغل، نیازهای انسان و سازمان هر دو در نظر گرفته شود، طراحی شغل براساس کدام رویکرد انجام شده است؟
 (۱) گروهی/ تیمی (۲) مدیریت علمی (۳) مهندسی انسانی (۴) سیستم‌های فنی - اجتماعی
- ۱۰۳- مدیری که در سازمان با هدف حمایت از اقدامات گروه متفکر، بحث آزاد را ترویج می‌دهد، چه نقشی را در تصمیم‌گیری مشارکتی ایفا می‌کند؟
 (۱) مربی (۲) کارگردان (۳) نماینده فعال (۴) هماهنگ‌کننده
- ۱۰۴- کدام‌یک از ابعاد رهبری آموزشی، بیانگر اثربخشی رهبر است؟
 (۱) نفوذ (۲) ارزش‌ها (۳) دیدگاه آرمانی (۴) کیفیت سازمانی
- ۱۰۵- «جلوگیری از یکنواختی»، مزیت اصلی کدام رویکرد طراحی شغلی است؟
 (۱) توسعه شغلی و گردش شغلی (۲) ساده‌سازی شغلی و توسعه شغلی
 (۳) غنی‌سازی شغلی و توسعه شغلی (۴) کیفیت زندگی کاری و گردش شغلی
- ۱۰۶- در شناسایی ارزش‌ها و باورهای حاکم بر مدرسه و تبدیل آن‌ها به هنجارهای غیررسمی، ناظر از کدام منبع اختیار استفاده می‌کند؟
 (۱) اخلاقی (۲) اداری (۳) فردی (۴) حرفه‌ای
- ۱۰۷- مدیر مدرسه‌ای به دلایلی نتوانسته است «مشاهده سالیانه از کلاس درس معلمان» را انجام دهد. کدام رویکرد نظارتی می‌تواند جایگزین آن شود؟
 (۱) تحقیق در عمل (۲) کارپوشه تدریس
 (۳) مربیگری همتایان (۴) گزارش یادگیری خودراهبری معلم
- ۱۰۸- در کدام مرحله از چرخه پیشرفت شغلی، معلم از آنچه از او انتظار می‌رود عقب می‌نشیند و در یک حالت ایستایی رو به رکود قرار می‌گیرد؟
 (۱) ناامیدی (۲) خستگی (۳) خروج (۴) فلات
- ۱۰۹- نظارت بالینی، با کدام نوع ارزشیابی معلم سازگار است؟
 (۱) پایانی (۲) تکوینی (۳) تشخیصی (۴) غیرقضاوتی
- ۱۱۰- کدام مورد زیر در خصوص نظارت بالینی، درست است؟
 (۱) هم یک مفهوم و هم یک ساختار است.
 (۲) در فرایندهای عادی آموزش مداخله‌ای ندارد.
 (۳) به کارآموزی پیش از خدمت ناظران نیاز ندارد.
 (۴) نیاز مدرسه را از نیاز رشد شخصی متمایز می‌سازد.
- ۱۱۱- در خصوص انحراف از استانداردهای ارزشیابی، بیشترین ایراد گزارش‌های ارزشیابی برنامه‌ها کدام است؟
 (۱) استفاده از داده‌های خام (۲) فقدان پیشنهاد برای آینده
 (۳) گزارش فنی مبهم و ناقص (۴) ناآگاهی از وضعیت مخاطبان
- ۱۱۲- توصیه اکید صاحب‌نظران نظارت آموزشی برای استفاده ناظران از مهارت‌های مشاهده در کلاس‌های درس، چیست؟
 (۱) شناسایی یک واقعیت ثابت (۲) تمایز بین توصیف و تعبیر
 (۳) تعدد دفعات مشاهده از یک کلاس (۴) قضاوت مخصوص برای هر جلسه مشاهده

- ۱۱۳- الیوت آیزنر، تخصص آموزشی موردنیاز برای مهارت نظارتی «انتقاد آموزشی» را چه می‌نامد؟
 (۱) کشف (۲) توصیف (۳) خبرگی (۴) کنجکاوی
- ۱۱۴- در یک رویکرد تحولی، اگر بخواهیم نظارت به عنوان یک کارکرد و فرایند و نه یک نقش یا منصب تبدیل شود تا معلمان در سراسر سیستم مدرسه (از بالا تا پایین نمودار سازمانی) بتوانند در آن مشارکت کنند، باید مشابه کدام مؤلفه زیر به آن نگرینسته شود؟
 (۱) ارزشیابی (۲) یادگیری (۳) تدریس (۴) رهبری
- ۱۱۵- کدام مورد درباره معلمانی که سابقه بدرفتاری از سوی ناظران آموزشی دارند، درست است؟
 (۱) بیشتر تمایل به شیوه مبتنی بر همکاری دارند.
 (۲) از افزایش احساسات احتمالی‌شان خودداری می‌کنند.
 (۳) در تصمیم‌گیری‌های ناظر مداخله و دستکاری می‌کنند.
 (۴) علاقه‌ای به اطاعت محض ندارند و علناً با ناظر مخالفت می‌کنند.
- ۱۱۶- رویکرد نظارتی اطلاعاتی - دستوری را باید فقط چه کسانی استفاده کنند؟
 (۱) ناظران بیرونی که قبلاً تجربه ارزشیابی عملکرد معلمان را دارند.
 (۲) معلمان هم‌تا درون مدرسه که دارای روابط همکارانه و متقابل هستند.
 (۳) افرادی که تخصصشان توسط گروه‌های آموزشی ادارات تأیید شده است.
 (۴) ناظرانی که قدرت رسمی از طرف اداره آموزش و پرورش برای نظارت دارند.
- ۱۱۷- در شکل مربوط به کاربرد پنجره جوهری برای خودشناسی ناظر آموزشی، عرصه شماره ۴ به کدام وضعیت اشاره دارد؟
 (۱) کور
 (۲) تاریک
 (۳) عمومی
 (۴) خصوصی
	ناشناخته شده برای ناظر	ناشناخته برای ناظر
شناخته شده برای معلمان	۱	۲
ناشناخته برای معلمان	۳	۴
- ۱۱۸- براساس کدام یک از استانداردهای ارزشیابی آموزشی، ارزشیابی‌ها باید قانونی، اخلاقی و باتوجه به آسایش ارزشیابی‌شوندگان انجام شوند؟
 (۱) عملی بودن (۲) سودمندی (۳) تناسب (۴) دقت
- ۱۱۹- در کدام مرحله از پیوستار رفتار نظارتی، معلم بیشترین و ناظر کمترین مسئولیت را دارد؟
 (۱) تقویت (۲) تشویق (۳) گوش دادن (۴) شفاف‌سازی
- ۱۲۰- چنانچه معلمی خواهان یادگیری مهارت‌های جدید باشد، کدام کمک مستقیم ناظر یا همکار برای او مفید است؟
 (۱) ارشاد (۲) تدریس مشترک (۳) مربیگری هم‌تا (۴) تدریس نمایشی
- ۱۲۱- هنگامی که در سبک نظارت کنترل دستوری، ناظر به معلم می‌گوید: «ترتیب شرکت شما را در یک دوره آموزشی می‌دهم»، از کدام یک از رفتارهای نظارتی بهره گرفته است؟
 (۱) هدایت (۲) حل مشکل (۳) استانداردسازی (۴) شفاف‌سازی
- ۱۲۲- مطلب زیر که از سوی ناظر آموزشی بیان می‌شود، شامل کدام یک از مسائل مرتبط با نظارت غیردستوری است؟
 «بیخشید نمی‌خواهم پاسخ آن را بدهم. در عوض از شما می‌خواهم در مورد کاری که می‌توانید انجام دهید، فکر کنید.»
 (۱) مداومت و رها نکردن معلم (۲) درخواست اظهارنظر از ناظر (۳) اکراه معلم در ارائه راه‌حل مناسب (۴) عدم تأثیرگذاری و بی‌طرف ماندن ناظر

- ۱۲۳- در کدام استراتژی نظارتی، الگوهای غیررسمی ارتباطی ناظر و معلم، فعالیت‌های معلمان را بهتر و راحت‌تر تجزیه و تحلیل می‌کند؟
- (۱) مربیگری همتا
(۲) پژوهش در عمل
(۳) نظارت کلاس درس محور
(۴) رشد حرفه‌ای مبتنی بر همکاری
- ۱۲۴- در بحث موفقیت سرپرستان در مدیریت یادگیری، افزایش هوش مدرسه منوط به چه عاملی است؟
- (۱) یادگیری و عملکرد معلمان در راستای اهداف مدرسه
(۲) انجام مؤثرترین نوع نظارت و سرپرستی از کار معلمان
(۳) برآورده ساختن نیازهای معلمان به صورت جداگانه جهت ارتقای ذکاوت مدرسه
(۴) تشکیل اجتماعات حرفه‌ای معلمان جهت تلاش مشترک برای کمک به آموزش یادگیری
- ۱۲۵- طبق ایده کارمن فارینا، چنانچه مدیر مدرسه بخواهد نقش رهبر آموزشی را ایفا کند، باید چه عملی انجام دهد؟
- (۱) توجه به فرایند و کیفیت یادگیری
(۲) برقراری ارتباط مناسب با معلمان
(۳) تشکیل اجتماعات حرفه‌ای در مدرسه
(۴) آگاه بودن از اتفاقات روزمره کلاس

مبانی نظری تکنولوژی آموزشی - نظریه‌های یادگیری و الگوهای تدریس:

- ۱۲۶- برای ارزشیابی برنامه‌های الکترونیکی، چه مواردی باید مدنظر قرار گیرد؟
- (۱) عناصر مهم آموزش و فرایندها
(۲) کیفیت عناصر و تراکنش بین آن‌ها
(۳) مبانی و عناصر به شکل ایستا و پویا
(۴) بررسی عناصر به شکل ایستا و جمع کیفیت آن‌ها
- ۱۲۷- چنانچه دانشجویی از یک ابزار هوش مصنوعی مانند ChatGPT برای خلق یک طرح درس مبتنی بر سازنده‌گرایی استفاده کند، اما نتواند محدودیت‌های اخلاقی یا دقت علمی خروجی را نقد کند، در کدام سطح از طبقه‌بندی دیجیتالی بلوم قرار دارد؟
- (۱) ارزیابی نقد و سنجش کامل
(۲) تحلیل درک اجزا ولی نه کلیت اثر
(۳) ترکیب اما بدون ارزیابی انتقادی
(۴) کاربرد استفاده از ابزار بدون درک عمیق
- ۱۲۸- اصل شخصی سازی در طراحی محتوای چندرسانه‌ای الکترونیکی، به چه نکته‌ای تأکید دارد؟
- (۱) استفاده از کلمات و تصاویر در کنار هم
(۲) تقطیع محتوا به قطعات کوچک و تعاملی
(۳) حذف کلمات و تصاویر شخصی غیرضروری
(۴) استفاده از کلمات محاوره‌ای و غیررسمی در توضیحات محتوای آموزشی
- ۱۲۹- مطابق الگوی چهارمرحله‌ای ون مرینبور، اجرای کدام نوع تشخیص عملکرد یادگیرندگان در محیط‌های یادگیری الزامی است؟
- (۱) سنجش دانش نظری
(۲) سنجش عملکرد خردوظیفه
(۳) سنجش عملکرد کلی وظیفه کامل
(۴) سنجش عملکرد خردوظیفه و وظیفه کامل
- ۱۳۰- طراحی آموزشی براساس دیدگاه رفتارگرایی، به ترتیب شامل کدام مراحل است؟
- (۱) تحلیل وظیفه - مشخص کردن توالی رویدادهای یادگیری - بیان اهداف آموزشی - تعیین فرصت برای تمرین - ارزشیابی
(۲) بیان اهداف آموزشی - تحلیل وظیفه - مشخص کردن توالی رویدادهای یادگیری - تعیین فرصت برای تمرین - ارزشیابی
(۳) بیان اهداف آموزشی - مشخص کردن توالی رویدادهای یادگیری - تحلیل وظیفه - تعیین فرصت برای تمرین - ارزشیابی
(۴) تحلیل وظیفه - بیان اهداف آموزشی - مشخص کردن توالی رویدادهای یادگیری - تعیین فرصت برای تمرین - ارزشیابی

۱۳۱- تحلیل نیازهای آموزشی در طراحی آموزشی، چگونه به تسهیل فرایند یادگیری کمک می‌کند؟

- (۱) با شناسایی نقاط ضعف و از طریق تنظیم اهداف و محتوای مناسب برای فرایند یادگیری یادگیرندگان
- (۲) فاقد تأثیر عملی بر نقاط ضعف و محدود به تحلیل محتوا بدون ارتباط با تسهیل فرایند یادگیری یادگیرندگان است.
- (۳) بدون شناسایی نقاط ضعف و تمرکز بر محتوای پراکنده، فاقد کمک به تسهیل فرایند یادگیری و تنظیم اهداف است.
- (۴) با حذف نقاط ضعف و تمرکز بر اهداف ساده، بدون تنظیم محتوای مناسب برای فرایند یادگیری یادگیرندگان

۱۳۲- چه ابزاری، یادگیرندگان را برای تعمق درباره موضوع‌های مورد مطالعه و تفسیر مستقل اطلاعات کمک می‌کند؟

- (۱) تولیدی
- (۲) تجسمی
- (۳) ذهنی
- (۴) رسانه‌ای

۱۳۳- عناصر اصلی در انتخاب رسانه کدام است؟

- (۱) ویژگی مخاطبین، اهداف، محتوا، مدیریت
- (۲) محتوا، ویژگی مخاطبین، راهبردهای آموزشی، محیط
- (۳) محتوا، هزینه، اهداف، مجهز به ابزار ارزشیابی، مدیریت
- (۴) محتوا، ویژگی مخاطبین، مجهز به ابزار ارزشیابی، محیط

۱۳۴- تفاوت اصلی xMOOC و cMOOC در طراحی آموزشی، کدام است؟

- (۱) cMOOC طراحی آموزشی ضعیفی دارد، درحالی‌که xMOOC به اصول طراحی آموزشی توجه ویژه‌ای دارد.
- (۲) xMOOC ساختار خطی و استادمحور داشته و بر انتقال دانش تمرکز دارد، درحالی‌که cMOOC ساختار شبکه‌ای و یادگیرنده‌محور دارد.

- (۳) xMOOC بر تعامل اجتماعی و تولید محتوا توسط یادگیرنده تمرکز دارد، درحالی‌که cMOOC بیشتر بر انتقال مستقیم دانش متمرکز است.

- (۴) cMOOC از آزمون‌های خودکار و استاندارد استفاده می‌کند، درحالی‌که xMOOC ارزیابی‌ها را براساس مشارکت و همکاری یادگیرندگان انجام می‌دهد.

۱۳۵- در طراحی آموزشی دوره‌های یادگیری الکترونیکی، توجه به کدام عامل موجب پاسخ‌گویی بیشتر و بهتر دوره خواهد شد؟

- (۱) تعامل فراگیر با سیستم مبتنی بر الگوهای ذهنی، نیازها و انتظارات عملکردی یادگیرندگان
- (۲) استفاده از کارآموزی‌ها و مشوق‌ها برای کارکنان سیستم پشتیبانی
- (۳) کاربست روش‌های آموزشی فعال و ابزارهای ارتباطی همزمان
- (۴) استفاده از سکوها با قابلیت شخصی‌سازی

۱۳۶- یک مدرسه قصد دارد سیستم یادگیری شخصی‌سازی شده مبتنی بر فناوری را پیاده‌سازی کند. برخی از معلمان نسبت به فناوری بسیار مشتاق هستند و برخی دیگر نسبت به هر نوع نوآوری مقاومت دارند. برای افزایش موفقیت در اجرای فناوری، بهترین استراتژی کدام است؟

- (۱) تمام معلمان را به‌طور همزمان درگیر فناوری جدید کنید.
- (۲) افراد مقاوم را در گروه اول آموزش داده تا با فناوری آشنا شوند.
- (۳) منتظر بمانید تا پذیرندگان اولیه فناوری را کامل اجرا کنند و اقدام پیشگیرانه‌ای انجام نشود.
- (۴) ابتدا با پذیرندگان اولیه و گروه‌های متوسط کار کرده سپس افراد مقاوم را در مراحل بعدی وارد کنید.

۱۳۷- معلم دوره ابتدایی با هدف یادگیری «مفهوم کسر»، از دانش‌آموزان می‌خواهد کیک‌هایی را که در اختیار دارند به چهار قسمت مساوی تقسیم کنند. براساس دیدگاه گانیه، این بازده جزو کدام بازده‌های یادگیری است؟

- (۱) اطلاعات کلامی
- (۲) مهارت‌های یدی
- (۳) مهارت‌های ذهنی
- (۴) راهبردهای شناختی

- ۱۳۸- معلم به دانش آموزان خود یاد می‌دهد چگونه مساحت یک شکل را محاسبه کنند. دانش آموزان در حین انجام اولین تمرین نیاز به اطلاعات محدودی دارند. معلم سعی می‌کند کمترین اطلاعات را که به یادگیری آن‌ها کمک می‌کند، ارائه دهد. براساس الگوی طراحی آموزشی چهارمؤلفه‌ای (۴C/ID) این اطلاعات چه نام دارد؟
- (۱) اضافی (۲) تکمیلی (۳) پشتیبان (۴) به موقع
- ۱۳۹- در یادگیری همیارانه، توجه معلم به اصل «وابستگی اجتماعی» را در کدام مورد می‌توان یافت؟
- (۱) پاداش‌های گروهی (۲) گروه‌بندی نامتجانس (۳) تأکید بر همیاری (۴) ارائه بازخورد هم‌تا
- ۱۴۰- کدام مورد نشان‌دهنده تغییر پارادایم در تکنولوژی آموزشی از «آموزش با کمک رایانه (CAI)» به «یادگیری همیارانه با حمایت رایانه (CSCL)» است؟
- (۱) حرکت از رویکرد رفتارگرا به شناخت‌گرا
(۲) حرکت از تمرکز بر محتوا به تمرکز بر هدف
(۳) حرکت از تمرکز بر ابزار به تمرکز بر سیستم
(۴) حرکت از فعالیت انفرادی به تعامل و ساخت مشترک دانش
- ۱۴۱- برای جلوگیری از تقابل یادگیرندگان با آموزشگر در آموزش نگرش‌ها، چه روشی مؤثر است؟
- (۱) آسان کردن فرایند آموزش (۲) ترغیب یادگیرندگان
(۳) همسویی اولیه (۴) استدلال‌ورزی
- ۱۴۲- مریل، اصول زیربنای آموزش مؤثر را با ارائه «اصول اولیه آموزش» معرفی می‌کند. اصل زیر چه نام دارد؟
- «وقتی از دانش قبلی یادگیرنده برای آموزش دانش جدید استفاده می‌شود، یادگیری بهتر صورت می‌گیرد.»
- (۱) مسئله‌محوری (۲) فعال‌سازی (۳) کاربرد (۴) تلفیق
- ۱۴۳- به‌کارگیری راهبردهای آموزشی که معیار موفقیت را به صورت روشن بیان می‌کند، کدام راهبرد ایجاد انگیزش از نظر کلر است؟
- (۱) ارتباط (۲) انتظار (۳) رضایت (۴) علاقه
- ۱۴۴- اجزای تشکیل‌دهنده یک موقعیت آموزشی، کدام است؟
- (۱) هدف، روش و شرایط (۲) هدف، شرایط و رسانه
(۳) هدف، محتوا و روش (۴) محتوا، روش و شرایط
- ۱۴۵- کدام مورد درباره نسبت یادگیری الکترونیکی با آموزش از دور، درست است؟
- (۱) آموزش از دور، یکی از شیوه‌های آموزش الکترونیکی است.
(۲) یادگیری الکترونیکی، نسل چهارم آموزش از دور است.
(۳) آموزش از دور، کارآمدی بالاتری از آموزش الکترونیکی دارد.
(۴) در آموزش از دور، امکان تعامل بیشتر از آموزش الکترونیکی است.
- ۱۴۶- ساخت شناختی نسبتاً پایداری که اعتقادات کلی فرد درباره رویدادها و علت‌های وابسته به آن‌ها را تشکیل می‌دهد، چه نام دارد؟
- (۱) استنباط‌های علی (۲) طرحواره علی (۳) استنتاج علمی (۴) جریان نسبت‌دادن
- ۱۴۷- در کدام نوع یادگیری، به عبارت زیر تأکید می‌شود؟
- «یادگیرندگان، زمانی در یادگیری موفق هستند که مدت‌زمانی را که برای یادگیری نیاز دارند، در اختیارشان قرار دهیم.»
- (۱) پروژه‌محور (۲) برنامه‌ای (۳) انفرادی (۴) در حد تسلط
- ۱۴۸- فعالیت‌ها، ادراک و قصد مشترک در یادگیری، زیرمجموعه چیست؟
- (۱) اجتماع عمل‌گرا (۲) یادگیری گروهی (۳) یادگیری مشارکتی (۴) یادگیری تجربی

۱۴۹- در کدام نوع حافظه، فرد دانش خود را درباره جهان به صورت حقایق و اطلاعات عمومی ذخیره می‌کند و برای توصیف آن از چه اصطلاحی استفاده می‌شود؟

- (۱) معنایی - یادآوری
(۲) رویدادی - دانستن
(۳) معنایی - دانستن
(۴) رویدادی - یادآوری

۱۵۰- کدام نظریه، جمله زیر را بهتر تفسیر می‌کند؟

«شخصی که موفقیت‌ها و شکست‌های خود را عمدتاً ناشی از توانایی‌ها و تلاش‌های خود بداند و نه عوامل خارجی، تحت کدام چارچوب نظری قرار می‌گیرد؟»

- (۱) اسناد (۲) پیشرفت (۳) برانگیختگی (۴) انتظار - ارزش

۱۵۱- مدل یادگیری استقرایی (Inductive Model of Teaching)، بیشترین ارتباط را با کدام فرایند دارد؟

- (۱) یادگیری حقایق برای یادآوری
(۲) کشف کلیات و تعمیم‌ها از طریق مثال‌های خاص
(۳) یادگیری محتوا با تحلیل نمونه‌ها و شواهد ارائه‌شده توسط معلم
(۴) تمرین و تعمیق فهم از طریق حل مسائل واقعی و مثال‌های کاربردی

۱۵۲- توصیف زیر، نمایانگر کدام الگوی تدریس است؟

«عنصر اصلی در این الگو استفاده از «قیاس‌ها» بوده و دانش‌آموزان در تمرین با قیاس‌ها آنقدر بازی می‌کنند تا این کار برایشان امری عادی شده و از مقایسه‌ها هرچه بیشتر لذت ببرند، آنگاه از قیاس‌های خود برای مواجه‌شدن با مشکلات تا تنظیم دیدگاه‌های جدید بهره می‌گیرند.»

- (۱) الگوی تدریس نظام‌های مفهومی
(۲) الگوی تدریس آموزش کاوشگری
(۳) الگوی یادگیری و تدریس استقرایی
(۴) الگوی یادگیری و تدریس بدیعه‌نگاری

۱۵۳- هدف از مطالعه ارزش‌ها و درک نقش آنها در تعامل‌های اجتماعی، درک و فهم شخصی از ارزش‌ها و رفتار، مربوط به

کدام الگوی تدریس است و در کدام دسته از خانواده الگوهای تدریس قرار می‌گیرد؟

- (۱) مطالعه اجتماعی سازمان‌یافته - اجتماعی
(۲) خودشکوفایی - فردی
(۳) ایفای نقش - اجتماعی
(۴) یادگیری اجتماعی - رفتاری

۱۵۴- کدام مورد، بهترین تعریف را برای «کنش روان‌شناسانه تدریس» از دیدگاه سولیتز و فنسترماخر ارائه می‌کند؟

- (۱) مجموعه‌ای از حرکات و رفتارهای کلامی و غیرکلامی معلم در کلاس
(۲) مجموعه اقداماتی برای تنظیم فرایند تدریس با ویژگی‌های یادگیرنده
(۳) توانایی معلم در سازماندهی محتوا به صورت منطقی و نظام‌مند
(۴) تأکید بر جنبه‌های اخلاقی و ارزش‌مدار محتوای آموزشی

۱۵۵- کدام مفهوم روان‌شناسی تربیتی، بیانگر جمله زیر است؟

«بهترین عملکرد یادگیرنده صرفاً در موقعیت‌های حمایتی (با کمک بزرگسال یا همسال قوی‌تر) اتفاق می‌افتد و نه به صورت مستقل.»

- (۱) حافظه کاری میلر
(۲) تعادل‌یابی پیازه
(۳) منطقه تقریبی رشد ویگوتسکی
(۴) شرطی‌شدن عاملی اسکینر

۱۵۶- انواع یادگیری تفکر استعاره‌ای، کدام است؟

- (۱) تمثیل، تمییز، قیاس مستقیم
(۲) تمییز، تعارض فشرده، تمثیل
(۳) قیاس مستقیم، قیاس شخصی، تمییز
(۴) قیاس شخصی، تعارض فشرده، قیاس مستقیم

- ۱۵۷- در نظریه آزوبل، چنانچه یادگیرندگان به طرحواره‌هایی متناقض با ساخت‌های مفهومی جدید وابسته باشند، کدام مکانیزم شناختی باعث مقاومت در برابر یادگیری معنادار می‌گردد؟
- (۱) انسداد در طرحواره (۲) همانندسازی کاذب
(۳) اشباع معنایی (۴) جذب تأخیری
- ۱۵۸- در نظریه یادگیری شناختی - اجتماعی بندورا، کدام فرایند از مراحل یادگیری مشاهده‌ای، بر اراده و اختیار فرد در تعیین زمان و مکان اجرای رفتارهای آموخته‌شده دلالت دارد؟
- (۱) انگیزشی (۲) یادسپاری
(۳) تولید (۴) توجه
- ۱۵۹- قانون آمادگی در نظریه یادگیری کارکردگرایی، به کدام مورد اشاره دارد؟
- (۱) تحکیم رفتارهای مطلوب (۲) تمرین و تکرار مکرر برای تسلط
(۳) تراز کردن اهداف آموزشی با نیازهای فرد (۴) آماده بودن فرد برای پذیرش تحریکات یادگیری
- ۱۶۰- در الگوی تدریس «یادگیری تفکر به شیوه استقرایی»، کدام مرحله کلیدی است؟
- (۱) حفظ کردن مطالب (۲) ارائه مستقیم مفاهیم
(۳) فرایند پژوهش و تأمل (۴) تکرار و تمرین صریح
- ۱۶۱- (Synectics Model)، به‌طور کلی برای چه هدفی طراحی شده است؟
- (۱) توسعه مهارت‌های حل مسئله از طریق روش‌های منطقی و تحلیلی
(۲) تقویت خلاقیت از طریق استفاده از تمثیل‌ها و استعاره‌ها
(۳) ارتقای تفکر انتقادی در تصمیم‌گیری‌های عملی
(۴) بهبود توانایی تحلیل متون و مفاهیم پیچیده
- ۱۶۲- براساس شرطی‌سازی کلاسیک، یادگیری از طریق کدام فرایند رخ می‌دهد؟
- (۱) ایجاد ارتباط بین یک محرک خنثی و یک محرک غیرشرطی
(۲) تقلید رفتارهای مشاهده‌شده
(۳) حذف برنامه‌های تقویت
(۴) بازسازی فعال شناختی
- ۱۶۳- طبق مفهوم یادگیری نهفته تولمن، برای آشکار شدن یادگیری چه چیزی لازم است؟
- (۱) پاداش (۲) تقویت (۳) انگیزه یا محرک (۴) الگوبرداری مشاهده‌ای
- ۱۶۴- در طبقه‌بندی بازده‌های یادگیری گانیه، توانایی «استنتاج یک روش جدید برای حل مسائل پیچیده» در درس هندسه، مصداق کدام قابلیت یادگیری است؟
- (۱) گرایش‌ها (۲) مهارت‌های ذهنی
(۳) اطلاعات کلامی (۴) راهبردهای شناختی
- ۱۶۵- مطابق دیدگاه گانیه، چنانچه یادگیرنده‌ای در سطح «یادگیری زنجیره‌ای» (Chaining) توقف کند، از دیدگاه نظری، چه نوع محدودیتی در «انتقال عمودی» دانش رخ می‌دهد؟
- (۱) ناتوانی در ترکیب عناصر زنجیره برای تولید قاعده
(۲) از بین رفتن تقویت‌های بیرونی در سطح بعدی
(۳) ناتوانی در استفاده از یادگیری کلامی
(۴) مداخله محرک‌های غیرمرتبط

مسائل آموزش عالی ایران و جهان - مدیریت و برنامه‌ریزی دانشگاهی (مباحث مدیریت، برنامه‌ریزی و توسعه آموزش عالی):

- ۱۶۶- استراتژی‌های بین‌المللی شدن آموزش عالی، در کدام سطوح دسته‌بندی می‌شوند؟
 (۱) دولت و دانشگاه (۲) سازمان و مدیریت (۳) برنامه و مدیریت (۴) برنامه و سازمان
- ۱۶۷- مطابق اصل سی‌ام قانون اساسی ایران، دولت موظف به تحقق کدام مورد است؟
 (۱) وسایل تحصیلات عالی را تا سرحد خودکفایی به‌طور رایگان فراهم کند.
 (۲) آموزش را با نیازهای جامعه و صنعت و ارزش‌های ملی همسو و هماهنگ سازد.
 (۳) عدالت را در آموزش عالی برای آحاد جامعه تحقق بخشد.
 (۴) در راستای توسعه فعالیت‌های بین‌المللی گام بردارد.
- ۱۶۸- براساس کدام مورد از چشم‌اندازهای تحلیل سیاست، سنوات و طول مدت دوره کارشناسی یک مسئله نهادی تلقی می‌شود؟
 (۱) مدیریتی (۲) سازمانی (۳) آموزشی (۴) منطقی
- ۱۶۹- مهمترین مسئله‌ای که آموزش عالی ایران در دهه هفتاد ششمی با آن مواجه بود، کدام است؟
 (۱) پاسخگویی به تقاضای اجتماعی (۲) فرسایش تدریجی کیفیت آموزشی
 (۳) کمبود استاد برای تدریس دروس تخصصی (۴) بین‌المللی نبودن برنامه‌های آموزشی و درسی
- ۱۷۰- در آموزش علوم انسانی در دانشگاه‌های ایران، کدام مورد نسبت به سایر علوم مناقشه‌آمیزتر است؟
 (۱) مسئله زبان (۲) روش‌شناسی (۳) آزادی علمی (۴) بومی‌سازی علمی
- ۱۷۱- نقش دانشگاه در توسعه فرهنگی جامعه کدام است؟
 (۱) تقلید صرف از فرهنگ‌های بیگانه و وارداتی
 (۲) انتقال دانش به‌صورت منفعلانه، بدون تولید و نقد
 (۳) حفظ وضعیت موجود و مقاومت در برابر تحولات فرهنگی
 (۴) تولید علم، ترویج و تعمیق ارزش‌های بومی و اسلامی و تربیت متخصصان متعهد
- ۱۷۲- در بررسی فرایند برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی ایران، کدام عامل به‌عنوان یک مانع ساختاری در ارتقاء کیفیت و اثربخشی نظام آموزشی شناخته می‌شود؟
 (۱) کمبود زیرساخت‌های فیزیکی مناسب (۲) عدم وجود ارتباط کافی با بخش صنعت
 (۳) غلبه رویکردهای کمی‌گرا در گسترش آموزش عالی (۴) تأثیرات منفی جهانی شدن بر استقلال دانشگاه‌ها
- ۱۷۳- کدام رویکرد مدیریتی در آموزش عالی، بر استفاده از فناوری‌های نوین، تحلیلی داده‌ها و رویکردهای هوشمند برای تصمیم‌گیری‌های اثربخش تأکید دارد؟
 (۱) اقتدارگرایانه و متمرکز (۲) هوشمند، تحلیلی و داده‌محور
 (۳) سنتی بوروکراتیک و سلسله‌مراتبی (۴) مشارکتی بدون بهره‌گیری از فناوری
- ۱۷۴- یکی از دلایل اصلی ناکارآمدی در حکمرانی نظام آموزش عالی ایران که بر توسعه و اثربخشی آن تأثیر منفی گذاشته است، چیست؟
 (۱) کمبود منابع مالی پایدار و کافی
 (۲) افزایش بی‌رویه رشته‌های تحصیلی غیرضروری
 (۳) تأثیرات نامطلوب جهانی‌سازی بر ساختارهای داخلی
 (۴) محدودیت استقلال دانشگاه‌ها و دخالت دولت در امور آنها

۱۷۵- در نظام آموزش عالی جهانی، کدام مورد یکی از چالش‌های برجسته تأثیرگذار بر کیفیت و اعتبار دانشگاه‌ها در قرن ۲۱ است؟

- ۱) افزایش بی‌رویه تعداد مؤسسات آموزش عالی بدون توجه به استانداردهای کیفی
- ۲) کاهش اعتماد عمومی به نظام آموزش عالی و محدود شدن اختصاص بودجه‌های دولتی
- ۳) تمرکز بیش از حد بر آموزش‌های نظری و دور شدن از نیازهای عملی
- ۴) عدم دسترسی کافی به فناوری‌های نوین آموزشی و پژوهشی

۱۷۶- بر پایه نظریه‌های اقتصاد آموزش، کدام مفهوم اقتصادی، بهترین توجیه منطقی برای عبارت زیر است؟
«در یک کشور، گروهی از سیاست‌گذاران می‌گویند: «چون فارغ‌التحصیلان مستقیماً از تحصیلات، سود مالی و شغلی می‌برند، دولت باید سهم پرداختی خود را کاهش دهد و بخش اعظم هزینه‌ها به‌عهده دانشجو گذاشته شود.»
۱) آموزش عالی به‌عنوان منفعت عمومی از ماهیت غیرقابل استثناء و غیررقابتی برخوردار است بنابراین باید مالیات‌محور تأمین شود.

- ۲) بهره‌وری علامت‌دهی: تحصیلات عمدتاً نقش سیگنال‌دهنده به بازار کار دارد و چون سیگنال‌ها برای افراد ارزش دارند، آن‌ها باید هزینه را بپردازند.
- ۳) بازده خصوصی: تحصیلات موجب افزایش درآمد و مزایای فردی می‌شود بنابراین توزیع هزینه براساس دریافت‌کنندگان اصلی (دانشجویان) منطقی به‌نظر می‌رسد.
- ۴) خیر عمومی: چون آموزش دارای ارزش اخلاقی و اجتماعی است، دولت باید آن را رایگان نگاهدارد ولی می‌تواند برای ارتقاء کیفیت از شهریه استفاده کند.

۱۷۷- توصیف زیر، ناظر بر کدام مفهوم کلیدی در ادبیات آموزش عالی است؟
«در یک گزارش سیاستی ذکر شده است که «رشد فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، نقش زبان انگلیسی در آموزش و پژوهش و گسترش شبکه‌های دانش جهانی» سبب شده‌اند مرزهای ملی دانشگاه‌ها کم‌رنگ شود و تولید دانش، ماهیتی فراملی پیدا کند.»

- ۱) شبکه‌سازی علمی
- ۲) جهانی‌شدن آموزش عالی
- ۳) منطقه‌ای شدن آموزش عالی
- ۴) بین‌المللی شدن آموزش عالی

۱۷۸- رتبه‌بندی دانشگاه‌ها، کدام نوع ارزیابی است؟

- ۱) پایانی
- ۲) تشخیصی
- ۳) مقایسه‌ای
- ۴) مبتنی بر پسخوراند

۱۷۹- ظهور کدام نوع دانشگاه، موجب کاهش تفاوت میان نخبگان و توده مردم شده و دسترسی به آموزش عالی را آسان‌تر می‌سازد، اما کیفیت و استانداردهای آموزشی و پژوهشی را تهدید می‌کند؟

- ۱) انبوه
- ۲) آکسبریج
- ۳) هومبولتی
- ۴) کارآفرین

۱۸۰- کدام مورد از چارچوب‌های ارائه شده توسط بولمن و دیل (۲۰۰۸)، در بررسی تصمیم‌گیری و رهبری نهادهای علمی محسوب می‌شود؟

- ۱) اجتماعی
- ۲) فرهنگی
- ۳) نمادین
- ۴) اقتصادی

۱۸۱- کدام مورد از کلاسیک‌ترین نظریه‌های مرتبط با سازمان‌های علمی به‌شمار می‌رود؟

- ۱) شبکه‌سازی علمی
- ۲) سیستم‌های سست پیوند
- ۳) نظریه سرمایه‌داری علمی
- ۴) نظریه اجتماع علمی و همکارانه

- ۱۸۲- کدام مورد از مؤلفه‌های مهم دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی موفق در قرن ۲۱ محسوب می‌شود؟
 (۱) ساخت استراتژی‌های زایشی
 (۲) انطباق نهادی با تغییرات محیطی
 (۳) انتصاب و اعطای اختیار مبتنی بر شایستگی
 (۴) تصمیم‌گیری مبتنی بر رویکردهای نوین بین‌المللی
- ۱۸۳- فعالیت‌هایی مانند برون‌سپاری، جذب هیأت علمی حق‌التدریس و دریافت دستمزد به سبک شرکت‌ها، بیانگر کدام مفهوم است؟
 (۱) بهره‌وری علمی
 (۲) سرمایه‌داری علمی
 (۳) جهانی‌سازی دانشگاه
 (۴) تجاری‌سازی دانشگاه
- ۱۸۴- کدام مورد از کارکردهای عمده هیأت امناء در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در دنیا است؟
 (۱) تلفیق و پیگیری بودجه دانشگاه
 (۲) استخدام و گزینش کارکنان
 (۳) تضمین رسالت و جهت‌گیری دانشگاه
 (۴) شبکه‌سازی از ذی‌نفعان درونی و بیرونی
- ۱۸۵- کدام ویژگی از عوامل دشواری در درک سازمانی نظام آموزش عالی و دانشگاه‌ها است؟
 (۱) تحولات پی‌درپی ناشی از جهانی‌شدن آموزش عالی
 (۲) عدم کفایت بودجه و منابع برای تحقق اهداف
 (۳) نقش‌های چندگانه غالباً در تضاد
 (۴) ساختار مسطح
- ۱۸۶- کدام رکن و مؤلفه، در توسعه پایدار آموزش عالی و دانشگاه پایدار کمتر مورد توجه است؟
 (۱) فرهنگی
 (۲) اقتصادی
 (۳) فناورانه
 (۴) زیست‌محیطی
- ۱۸۷- الگوی مورد استفاده در ارزیابی نظام آموزش عالی ایران در دو دهه گذشته، کدام است؟
 (۱) اعتبارسنجی بیرونی
 (۲) ارزیابی درونی و بیرونی
 (۳) ارزیابی منطقه‌ای - سطحی
 (۴) ارزیابی سطح‌بندی منطقه‌ایی
- ۱۸۸- کدام مؤلفه، فرهنگ آکادمیک دانشگاهی را دربر نمی‌گیرد؟
 (۱) ساختار دانشگاهی
 (۲) روحیات دانشگاهی
 (۳) اخلاق حرفه‌ای دانشگاهی
 (۴) محیط‌ها و ارزش‌های دانشگاهی
- ۱۸۹- در فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک آموزش عالی، کدام مؤلفه بر تعیین چشم‌انداز بلندمدت، رسالت و تدوین راهبردها برای دستیابی به اهداف تأکید دارد؟
 (۱) تحلیل صرف روند گذشته بدون آینده‌نگری
 (۲) اجرای برنامه‌ها بدون ارزیابی و بازنگری مستمر
 (۳) تمرکز صرف بر منابع مالی موجود بدون توجه به فرصت‌ها
 (۴) تدوین راهبردها و برنامه‌های عملیاتی برای دستیابی به اهداف بلندمدت
- ۱۹۰- سیاستگذاری آموزشی در سطح کلان آموزش عالی به کدام معنا است؟
 (۱) تعیین خط‌مشی، اهداف کلان، اولویت‌ها و چارچوب کلان نظام آموزش عالی
 (۲) تصمیم‌گیری‌های روزمره و اجرایی در واحدهای دانشگاهی
 (۳) برگزاری رویدادهای فرهنگی و اجتماعی در دانشگاه
 (۴) ارزیابی عملکرد سالانه اعضای هیأت علمی
- ۱۹۱- الگوی مبتنی بر شایستگی، متعلق به کدام الگوی برنامه درسی دانشگاهی است؟
 (۱) توهی
 (۲) کوپر و پالته
 (۳) دیاموند و فائو
 (۴) استارک و لاتوکا

- ۱۹۲- کدام مورد، سه قلمرو برنامه درسی در آموزش عالی براساس الگوی بارنت و کوات، به مثابه درگیر شدن (مشغولیت) است؟
 (۱) دانایی، بودن و تجربه
 (۲) عمل کردن، شایستگی و تجربه
 (۳) دانایی، عمل کردن و شایستگی
 (۴) دانایی، عمل کردن و بودن
- ۱۹۳- از بین سطوح سه‌گانه برنامه درسی در آموزش عالی، کدام‌یک، با ماهیت دانش و حوزه تخصصی مرتبط است؟
 (۱) برنامه و درس
 (۲) ساختار سازمانی و درس
 (۳) ساختار سازمانی و برنامه
 (۴) تشکیلات، درس و برنامه
- ۱۹۴- سه بحران بزرگ آموزش عالی در هزاره سوم کدام‌اند؟
 (۱) کیفی - افزایش تقاضا - تنگناهای مالی
 (۲) افزایش کمی - بی‌عدالتی آموزشی - بیکاری
 (۳) افزایش کیفی - نابرابری در دسترسی به آموزش عالی - بیکاری دانش‌آموختگان
 (۴) افزایش کمی - نابرابری در دسترسی به آموزش عالی - تنگناهای مالی
- ۱۹۵- نظریه فرهنگی در توصیف آموزش عالی، مبتنی بر کدام مبانی نظری است؟
 (۱) جامعه‌شناسی
 (۲) انسان‌شناسی
 (۳) فلسفه سیاسی
 (۴) مدرنیته و نوگرا
- ۱۹۶- مفاهیم مرتبه و قدرت تخصصی هیأت علمی، الگوهای ارتباطی دایره‌وار، ارزیابی هم‌تایان و خودگرانی، از ویژگی‌های منحصربه‌فرد کدام نظریه سازمانی در آموزش عالی هستند؟
 (۱) نهادی
 (۲) فرهنگی
 (۳) سیاسی
 (۴) اجتماع علمی و هیئتی
- ۱۹۷- عبارت زیر، نشان‌دهنده کدام نوع رهبری آموزش عالی است؟
 «این نوع رهبری، ظریف‌تر و با حس شهودی بیشتر بوده و کمتر مبتنی بر اهداف و بیشتر مبتنی بر فرایند است.»
 (۱) کاریزماتیک
 (۲) خدمتگذار
 (۳) کوانتومی
 (۴) خردمند
- ۱۹۸- کدام طیف مدیریت دانشگاه‌ها براساس تشخیص گرایش‌های رفتاری سیستم است؟
 (۱) مدیریت با کاهش یا مهار پیچیدگی
 (۲) مدیریت بر مبنای تنظیم
 (۳) مدیریت بر مبنای هدایت
 (۴) مدیریت مبتنی بر کنترل
- ۱۹۹- دانشگاه سیستمی است مبتنی بر ویژگی‌های خاص و مبنای وجودی آن روابط و تعامل است. آنچه در تمام این ارتباطات حاضر است و ویژگی تعاملی آنها را می‌سازد، کدام است؟
 (۱) پویایی سیستم
 (۲) فناوری‌های نوین
 (۳) سازوکار پس‌خوراند
 (۴) فرهنگ سازمانی دانشگاه
- ۲۰۰- عبارت زیر، فلسفه کدام نوع رهبری در آموزش عالی است؟
 «برای تصمیم‌گیری با بهترین نفع برای مؤسسات محل خدمت، نیاز به یک جهان‌بینی موسع دارند. اما برای کسب این چشم‌انداز در رویکرد خود باید تعاونی اما ثابت قدم باشند.»
 (۱) تام
 (۲) توزیعی
 (۳) استراتژیک
 (۴) خدمتگذار
- ۲۰۱- کدام الگوی مدیریت دانشگاه، به مفاهیم قدرت و سیاست در دانشگاه توجه دارد که با تأکید بر پیدا کردن وحدت روبه لازم است قدرت توزیع شود و سیاست‌ها با توجه به نگرش‌های عناصر انسانی دانشگاه تدوین شوند؟
 (۱) هنجاری
 (۲) شناختی
 (۳) سیاسی
 (۴) کثرت‌گرا

۲۰۲- عامل اساسی و کلیدی در تحقق توسعه پایدار در نظام آموزش عالی کدام است؟

- (۱) توجه همزمان به جنبه‌های زیست‌محیطی، اقتصادی، اجتماعی و ارتقای علمی فرهنگی
- (۲) تمرکز صرف بر افزایش بودجه بدون توجه به اثربخشی و کیفیت آموزشی
- (۳) کاهش تعداد دانشجویان برای تمرکز بر کیفیت
- (۴) عدم توجه به نیازهای جامعه و محیط‌زیست

۲۰۳- توده‌ای شدن آموزش عالی به کدام معناست و وجه تمایز آن از آموزش عالی نخبه‌گرا کدام است؟

- (۱) دسترسی تمام توده‌ها به آموزش عالی - رعایت عدالت اجتماعی
- (۲) مجزا شدن دانشگاه از جامعه - توانایی آن در پرداختن به دردهای اجتماعی
- (۳) گسترش نظام آموزش عالی - دسترسی بخش بزرگی از جمعیت به آموزش عالی
- (۴) حرکت به سمت دانشگاه‌های گسترده - دامنه تخصص‌های موجود در دانشگاه توده‌ای

۲۰۴- توضیح زیر، در ارتباط با کدام الگوهای دانشگاهی است؟

«در اینجا فلسفه عامل وحدت‌بخش رشته‌های دانشگاهی است و هدف عمده دانشگاه نیز، پیشبرد مرزهای دانش است.»

- (۱) مدل ناپلئونی
- (۲) مدل هومبولتی
- (۳) مدل آکسبریجی
- (۴) مدل دانشگاه سازگارشونده

۲۰۵- براساس گزارش سالیانه سازمان ملل، شاخص‌های توسعه انسانی کدام است؟

- (۱) آموزش، سطح درآمد، امنیت اجتماعی
- (۲) سطح سواد، امید به زندگی، بهداشت
- (۳) آموزش، کیفیت زندگی و بهداشت
- (۴) امنیت روانی، امنیت اقتصادی، سطح خودکفایی

روش‌های پژوهش کیفی با تأکید بر فلسفه تعلیم و تربیت - مکاتب فلسفی و نظریه‌های تربیتی - تاریخ اندیشه‌های تربیتی ایران و جهان - تربیت اسلامی:

۲۰۶- تفاوت اصلی تحلیل پدیدارشناختی هوسرل و هایدگر در ارتباط با وجود آدمی (Dasein) چیست؟

- (۱) هر دو هدف تحلیل پدیدارشناختی را در «بودن و زمان» می‌دانند، اما هایدگر به ویژگی‌های فردی تأکید دارد.
- (۲) هوسرل تنها به ویژگی‌های وجودشناختی می‌پردازد، اما هایدگر بر جنبه‌های روان‌شناختی وجود آدمی تمرکز دارد.
- (۳) هوسرل ویژگی‌های موجودی فردی و متغیر را هدف قرار می‌دهد، اما هایدگر بر وجود ضروری ماهیت تأکید دارد.
- (۴) هوسرل تحلیل پدیدارشناختی را معطوف به ماهیت کلی و ضروری می‌داند، اما هایدگر بر ویژگی‌های وجودی جوهری تأکید می‌کند.

۲۰۷- هرست (Hirst) تحلیل فرارونده از مفاهیم تربیتی را با چه عنوانی تعبیر می‌کند؟

- (۱) تحلیل مفهومی
- (۲) پژوهش استعلایی
- (۳) پژوهش مرتبه دوم
- (۴) متافیزیک توصیفی

۲۰۸- منظور از «آلایش قطب‌ها» در روش پژوهش واسازانه دریدا چیست؟

- (۱) فقدان مرز قاطع میان قطب‌های تضاد و تأثیر دائمی آن‌ها بر یکدیگر
- (۲) ملاحظه قطب‌های تضاد به صورت استعاره مرکز - پیرامون
- (۳) عدم وضوح معنایی هریک از مفاهیم در قطب‌های تضاد
- (۴) وجود رابطه قهرآمیز میان قطب‌های تضاد

- ۲۰۹- پژوهشگری می‌خواهد فرایند یادگیری گروهی در یک مدرسه خاص را بررسی کند و هدفش ایجاد نظریه زمینه‌ای برای بهبود سیاست آموزشی است. به ترتیب، کدام رویکرد نمونه‌گیری و روش جمع‌آوری داده، بیشترین هماهنگی را با اهداف پژوهش دارد؟
- (۱) آسان - پرسش‌نامه بسته
(۲) هدفمند - مصاحبه نیمه‌ساختاریافته
(۳) سهمیه‌ای - مصاحبه ساختارمند
(۴) گلوله‌برفی - مصاحبه بدون ساختار
- ۲۱۰- یک پژوهشگر کیفی در حین مصاحبه، از پرسیدن «چرا» پرهیز می‌کند و به جای آن از عبارتی مانند «می‌توانید کمی بیشتر توضیح دهید؟» استفاده می‌کند. دلیل این کار چیست؟
- (۱) جلوگیری از القای پاسخ و فشار روانی بر پاسخ‌دهنده
(۲) افزایش تعداد پاسخ‌های مصاحبه‌شونده
(۳) رعایت ساختار دقیق مصاحبه
(۴) کاهش زمان مصاحبه
- ۲۱۱- کدام روش جمع‌آوری داده برای پژوهش قوم‌نگاری مناسب‌تر است؟
- (۱) پرسشنامه بسته
(۲) آزمون استاندارد
(۳) مصاحبه ساختارمند
(۴) مصاحبه بدون ساختار
- ۲۱۲- به کدام دلیل، پژوهشگران کیفی معتقدند که حتی با تمام اصلاحات فنی مانند نمونه‌گیری هدفمند، کدگذاری چندگانه و مثلث‌سازی، نمی‌توان یک رویه ثابت و مشخص برای ارزیابی کیفیت پژوهش ایجاد کرد؟
- (۱) پژوهشگر کنترل متغیرها را ندارد و لازم است همه آن‌ها را در نظر بگیرد.
(۲) پژوهش کیفی مبتنی بر زیبایی‌شناسی نوشتار و تعامل با مخاطب است.
(۳) برای انجام پژوهش کیفی ابزارهای آماری مختلف لازم است.
(۴) همه داده‌ها باید تبدیل به داده‌های کمی شوند.
- ۲۱۳- در تحلیل مفاهیم تربیتی اسلامی با روش «تحلیل برحسب شبکه معنایی»، رابطه میان مفاهیم «عبودیت» و «هدایت و رشد»، چگونه است؟
- (۱) تقابلی
(۲) اشراقی
(۳) وحدتی
(۴) سلسله‌مراتبی
- ۲۱۴- براساس دیدگاه ماکس هورکهایمر، روش پژوهش انتقادی با حفظ کدام ویژگی می‌تواند از تبدیل شدن به یک امر ایستا جلوگیری کند؟
- (۱) تمرکز بر خرد ابزاری برای نقد وضع موجود
(۲) توجه به روابط علی و معلولی آشکار در جامعه
(۳) قدرت روش دیالکتیک با تأکید بر «مورد خاص»
(۴) تمرکز بر روح مطلق هگل و پیوستن به غایت مطلوب
- ۲۱۵- یک پژوهشگر کیفی می‌خواهد رفتار دانش‌آموزان در فعالیت‌های فرهنگی را تحلیل کند. او به جای سوالات بسته، از موضوعات کلی برای هدایت مصاحبه استفاده می‌کند. مزیت اصلی این کار چیست؟
- (۱) کاهش نیاز به تحلیل داده‌ها
(۲) تسهیل تعمیم نتایج به جمعیت وسیع
(۳) افزایش سرعت مصاحبه و کاهش هزینه
(۴) اجازه به شرکت‌کنندگان برای ارائه پاسخ‌های شخصی و متنوع

۲۱۶- دومین مرحله از روش پدیدارشناختی در پژوهش‌های فلسفه تعلیم و تربیت (براساس دیدگاه وندنبرگ) کدام است؟

- (۱) مواجهه مجدد با تجربه زیسته (آزمون نهایی یافته‌ها)
- (۲) برآوردن چارچوب نظری اولیه (با استفاده از مفاهیم فلسفی)
- (۳) توصیف پدیدارشناختی (با تأکید بر تجربه زیسته)
- (۴) جذب و سازماندهی یافته‌های پژوهشی

۲۱۷- کدام روش پژوهشی، با مسئله متناظر با آن مطابقت ندارد؟

- (۱) تحلیل میزان استفاده از مفاهیم نهج‌البلاغه در کتاب‌های درسی دوره متوسطه - تحلیل گفتمان
- (۲) تبیین تحولات برنامه درسی نظام آموزشی ایران - روش تاریخی
- (۳) بررسی معنای شهادت از منظر قرآن - تحلیل مفهوم
- (۴) بررسی خواستگاه مدرسه مدرن در ایران - تبارشناسی

۲۱۸- فرض کنید پژوهشگری می‌خواهد رضایت دانشجویان را از دو نوع خوابگاه بررسی کند. او چهار زیرگروه ایجاد کرده است: مردان و زنان هر دو نوع خوابگاه. این نمونه‌گیری در کدام دسته از نمونه‌گیری‌های کیفی قرار می‌گیرد و علت آن چیست؟

- (۱) سهمیه‌ای - پوشش تمام زیرگروه‌های مهم برای مطالعه
- (۲) هدفمند - تمرکز بر شرکت‌کنندگان خاص
- (۳) گلوله‌برفی - زنجیره‌ای بودن انتخاب
- (۴) نظری - تأکید بر چارچوب نظری

۲۱۹- یک پژوهشگر قصد دارد رفتار دانش‌آموزانی را بررسی کند که در فعالیتهای گروهی مشارکت نمی‌کنند. وی از شرکت‌کنندگان اولیه درخواست می‌کند افراد دیگری که شرایط مشابه دارند را معرفی کنند. کدام چالش فلسفی و روش‌شناختی ممکن است در این روش رخ دهد؟

- (۱) محدودیت در کنترل متغیرهای مستقل
- (۲) تضاد میان روایی و پایایی
- (۳) مشکل تعمیم‌پذیری
- (۴) تهدید به اعتبار نظری

۲۲۰- فرض کنید پژوهشگری قصد دارد تأثیر جلسات آموزش گروهی بر رفتار دانش‌آموزان را بررسی کند و از این رو داده‌ها را با روش مشاهده و مصاحبه جمع‌آوری می‌کند. وی می‌خواهد اعتبار داده‌ها را افزایش دهد. کدام تکنیک بیشترین کمک را به او می‌کند؟

- (۱) پرسشنامه بسته
- (۲) نمونه‌گیری آسان
- (۳) مصاحبه ساختارمند
- (۴) مثلث‌سازی داده‌ها (Triangulation)

۲۲۱- از نظر اگزیستانسیالیسم، دو وجهی که از جامعه توده‌وار به آموزش و پرورش راه یافته، کدام است؟

- (۱) عقلانیت و عینیت علمی
- (۲) خلاقیت و تجربه‌گرایی
- (۳) بنگاهی و استاندارد بودن
- (۴) فردگرایی و آزادی مطلق

۲۲۲- به نظر پراگماتیست‌ها، آموزش و پرورش باید بر چه چیزی تأکید داشته باشد؟

- (۱) انتقال حقایق ثابت و تغییرناپذیر
- (۲) آموزش اصول عقلانی و مطلق فلسفی
- (۳) حفظ سنت‌ها و میراث فرهنگی بدون تغییر
- (۴) آماده‌سازی برای زندگی واقعی و حل مسائل عملی

۲۲۳- کدام ویژگی در برنامه درسی از نگاه پراگماتیسم اهمیت بیشتری دارد؟

- (۱) تأکید بر متون کلاسیک و آثار ادبی
- (۲) یادگیری از طریق تجربه و عمل
- (۳) آموزش نظری و انتزاعی مفاهیم
- (۴) انتقال اصول عقلانی ثابت

۲۲۴- هدف نهایی آموزش و پرورش در دیدگاه رئالیسم چیست؟

(۱) رشد تخیل و تجربه‌های شخصی

(۲) تقویت اراده آزاد و انتخاب‌های فردی

(۳) انطباق ذهن انسان با واقعیت عینی جهان

(۴) ترویج تغییر اجتماعی و انتقاد از ساختارهای سلطه

۲۲۵- از منظر کدام نظریه تربیتی، «آموزشگاه باید کودک را هدایت کند تا نه فقط زندگی کند، بلکه از آن فراتر رود و از

هر عادت‌هایی که موجب کم‌رشد نگاه داشتن اوست خلاصی یابد»؟

(۱) انتقادی

(۲) پایدارگرایی

(۳) ماهیت‌گرایی

(۴) پیشرفت‌گرایی

۲۲۶- از منظر کدام نظریه تربیتی، توجه به مقتضیات آینده مانند خواست‌های زمان حاضر، جزئی از زندگی هوشمندانه و

بنابراین جزئی از خود زندگی است؟

(۱) انتقادی

(۲) پیشرفت‌گرایی

(۳) پایدارگرایی

(۴) ماهیت‌گرایی

۲۲۷- کدام ویژگی، متعلق به معلم خوب ایدئالیست نیست؟

(۱) در فرایندهای یادگیری صاحب‌نظر است.

(۲) راهنما و هدایت‌گر یادگیری متعلمان است.

(۳) برای رفاقت دانش‌آموزان ارزش قائل است.

(۴) برای دانش‌آموزان تجسمی از فرهنگ و واقعیت است.

۲۲۸- منظور از «عرض» در فلسفه رئالیسم چیست؟

(۱) ماهیت پایدار شیء

(۲) ماهیتی قائم به ذات خویش

(۳) تغییرات گوناگونی که به ماهیت شیء تشخص می‌بخشد.

(۴) حقیقت بنیادینی که همه کیفیات اولیه مبتنی بر آن هستند.

۲۲۹- از نظر فیلسوفان تحلیلی، کدام مورد در بردارنده گزاره‌ای معنی‌دار است؟

(۱) کودک پیش از ده سالگی قادر به تعقل انتزاعی نیست.

(۲) کودک باید برای رسیدن به بزرگسالی تربیت شود.

(۳) تربیت متوازن جسم و روان کودک ضروری است.

(۴) وظیفه آموزش و پرورش ایجاد معرفت به حقیقت ابدی است.

۲۳۰- آرمان‌شهرگرایان عموماً کدام مؤلفه‌های زیر را مردود می‌انگاشتند؟

(۱) طراحی اشکال تولید و تلفیق آن با نیازهای اجتماع

(۲) طرفداری از حق برابری زنان و مردان در جامعه

(۳) مفهوم برنامه‌ریزی اجتماعی یا مهندسی اجتماعی

(۴) سلسله‌مراتب مشاغل و ساختار طبقات اجتماعی

۲۳۱- به نظر طرفداران کدام نظریه در فلسفه تعلیم و تربیت، باید به جای سطوح چندگانه، آموزش واحدی برای همگان

فراهم شود؟

(۱) انتقادی

(۲) پایدارگرایی

(۳) ماهیت‌گرایی

(۴) پیشرفت‌گرایی

۲۳۲- از نظر پایدارگرایان در طرح «پایدیا» کدام مورد جزء اهداف آموزش و پرورش رسمی نیست؟

(۱) فراهم کردن رشد فکری، اخلاقی و معنوی

(۲) فراهم آوردن مهارت‌های بنیادی مورد نیاز کار

(۳) آموزش افراد برای حرفه‌ای واحد متناسب با استعداد خاص آنها

(۴) پرورش معرفت و ملکات مدنی به منظور تحقق شهروندی مسئولانه

۲۳۳- کدام ویژگی، نقد روش علمی از منظر اگزستانسیالیسم است؟

(۱) جنبه‌های ذهن‌گرایانه و ارزش‌بار زندگی را به حداقل می‌رساند.

(۲) پذیرش کامل قوانین عام علمی را بدون تردید و کامل می‌پذیرد.

(۳) ارزش‌های از پیش تعیین شده بر مسئولیت فردی اولویت دارد.

(۴) تأکید بر تجربه شخصی و زیسته فرد دارد.

۲۳۴- پروراندن اشرافیت فکری نقدی است که بیشتر بر کدام نظریه تربیتی وارد شده است؟

- (۱) بازسازی‌گرایی
(۲) بنیادگرایی
(۳) پایدارگرایی
(۴) پیشرفت‌گرایی

۲۳۵- پاسخ ارسطو به پرسش از «چیستی فلسفه»، کدام است؟

- (۱) دانشی است که در جستجوی نخستین اصل‌ها و علت‌ها است.
(۲) کوششی برای رسیدن به روشنایی «بودن» است.
(۳) روشنگری مفهوم‌ها از راه تحلیل آنها است.
(۴) آفریدن ارزش‌های نو است.

۲۳۶- براساس دیدگاه دیویی، تحقق «آزادی عقل» مستلزم چیست؟

- (۱) برچیدن محدودیت‌های خارجی و آزاد گذاشتن افراد
(۲) تسلط کامل فرد بر اصول و قواعد اخلاقی اخذ شده از تجربیات گذشته
(۳) آزاد گذاشتن افراد در بیان تمایلات خود و تقویت سلامت و تقویت روحیه آنها
(۴) توانایی فرد در مشاهده و بررسی دقیق قضایایی مختلف و انتخاب هدف‌های اساسی و بارز برای خود

۲۳۷- جمله زیر باور کدام نظریه‌پرداز است؟

«بهترین نوع تربیت آن است که متوجه پست‌ترین سائق‌های بشری باشد و آنها را ساده و قابل کنترل سازد.»

- (۱) روسو (۲) فروید (۳) نیچه (۴) ماکیاولی

۲۳۸- عبارت زیر بیانگر اندیشه کدام فیلسوف تربیتی است؟

«واژه‌ها حامل احساسات‌اند و اگر بخواهیم تربیت را پیشرفت دهیم، باید واژه‌ها را با کمال دقت تعریف کنیم.»

- (۱) رنه دکارت (۲) جان لاک (۳) فرانسیس بیکن (۴) ژان ژاک روسو

۲۳۹- آبلار در دفاع از ماهیت ذهنی اخلاق چه استدلالی را مطرح می‌کند؟

- (۱) معیار عمل اخلاقی، انگیزه آن است، نه نتیجه حاصل از آن.
(۲) ارزش اخلاقی عمل تنها به نتیجه آن بستگی دارد، نه به نیت عامل.
(۳) خیر و شر اموری نسبی‌اند و هیچ معیار ثابتی برای اخلاق وجود ندارد.
(۴) رفتار اخلاقی تنها از طریق پیروی از قوانین کلی و الهی حاصل می‌شود.

۲۴۰- کدام مورد، جزء عناصر اساسی اندیشه تربیتی هربارت است؟

- (۱) آموزش مبتنی بر تربیت حواس پنج‌گانه
(۲) توجه به مفهوم «علاقه» و «همبستگی» درک و احساس
(۳) پرورش قوای ذهنی (عقل و استدلال) از طریق نظام فکری
(۴) آموزش زبان لاتین و یونانی به‌عنوان تنها محتوای لازم برای دستیابی به دانش

۲۴۱- هدف غایی تعلیم و تربیت از دیدگاه ابن‌سینا چیست؟

- (۱) قرب‌الهی
(۲) کسب فضایل اخلاقی
(۳) تعادل میان قوای نفس
(۴) تسلط بر علوم و فنون تجربی

۲۴۲- بر مبنای دیدگاه تربیت اخلاقی «فردریک فروبل»، کدام مورد درست است؟

- (۱) در برنامه‌های تربیت اخلاقی، شالوده‌های ادراک واقعیت‌ها دارای اولویت هستند.
(۲) جهان و مجموعه آن لزوماً تمثیلی نیست که به بشر درس اخلاق بدهد.
(۳) قانون‌های اخلاقی مطلق بوده و فهم بشر محدود است.
(۴) استدلال نظری وجه پرارزش تربیت اخلاقی محسوب می‌شود.

۲۴۳- دیدگاه زیر، متعلق به کدام متفکر تربیتی است؟

«هدایت قوای ذهن از طریق سه آموزشگاه طبیعت، مابعدطبیعت و مافوق طبیعت تحقق می‌پذیرد.»

(۱) مارتین لوتر (۲) جان کالون

(۳) خوان لویی ویوس (۴) ژان آموس کمنیوس

۲۴۴- کدام مربی آمریکایی بر این باور است که معلمان آمریکایی باید از روحانیت و معنویت معلمان هندی بهره‌مند شوند؟

(۱) برونر (۲) ثورندایک (۳) دیویی (۴) جیمز

۲۴۵- هوراس مان، چه تعبیری برای آموزش و پرورش به کار می‌برد و دلیل آن چیست؟

(۱) مساوات بزرگ - فرصت‌های آموزشی و اجتماعی یکسانی را فراهم می‌کند.

(۲) ماشین زمان - مردم جامعه را به نسل‌های گذشته و آینده متصل می‌سازد.

(۳) موتور جامعه - نیروهای اجتماعی را در سطوح گوناگون سامان می‌دهد.

(۴) آکادمی شهر - براساس مسائل و نیازهای محلی تأسیس می‌شد.

۲۴۶- طبق دیدگاه سعدی در باب تعلیم و تربیت، مهم‌ترین عامل مؤثر در چگونگی تربیت آدمی چیست؟

(۱) تجربه‌های یادگیری (۲) توارث و استعداد ذاتی

(۳) محیط سالم و مناسب (۴) شخصیت و آداب مربی

۲۴۷- فلسفه سیاسی توماس جفرسون (متفکر آمریکایی)، بر کدام الگوی آموزش و پرورش تأکید داشت؟

(۱) مدارس خصوصی (۲) آموزش و پرورش رایگان

(۳) آموزش عالی تخصصی برای نخبگان (۴) حفظ امتیازات کلیسا در امور آموزشی

۲۴۸- ابوعلی سینا در توصیف مراحل تربیت، دوره شش تا دوازده سالگی را مرحله کسب چه نوع تربیتی می‌داند؟

(۱) دینی و مذهبی (۲) جسمانی و هنری (۳) عقلانی و اجتماعی (۴) حرفه‌ای و تخصصی

۲۴۹- از نظر فرانسیس پارکر، هدف اصلی آموزش و پرورش چه بود؟

(۱) انتقال سنت‌ها و میراث فرهنگی گذشته به کودکان

(۲) مبارزه با هرج و مرج اجتماعی از طریق انضباط سخت

(۳) آموزش علوم کلاسیک برای تقویت قوای ذهنی کودک

(۴) آمادگی کودک برای زندگی خوب و سازگاری با طبیعت

۲۵۰- ابن خلدون دانش‌ها را به دو بخش تقسیم کرد. دانش‌هایی که مطلوبیت ذاتی دارند و دانش‌هایی که مقدمه و وسیله‌اند. کدام

مورد، در دسته نخست قرار دارد؟

(۱) منطق (۲) فلسفه (۳) ادبیات (۴) صرف و نحو

۲۵۱- در نظام تربیت مصری، انواع مدارس پس از دوران باستان (دوره میانه) کدام بودند؟

(۱) معابد، درباری، اداری - حکومتی (۲) خانگی، عمومی، کشاورزی

(۳) دینی، خصوصی، مردمی (۴) فلسفی، نظامی، نفری

۲۵۲- براساس دیدگاه لایبنیتس، اصل «هماهنگی پیش‌بنیاد» بیانگر کدام معنا است؟

(۱) خداوند برای ایجاد هماهنگی، پیوسته در امور جهان دخالت می‌کند و مונادها را نظم می‌دهد.

(۲) جهان دارای موناذهایی با نظم ظاهری است که از ادراک انسان نشأت می‌گیرد.

(۳) هماهنگی میان مونادها از راه تجربه و ادراک حسی حاصل می‌شود.

(۴) هر موناذ بازتاب کامل و هماهنگ کل جهان در درون خویش است.

۲۵۳- عقل‌گرایان مسلمان در بیان خاستگاه دینی تربیت اخلاقی، بیشتر از کدام منظر به انسان‌نگریسته‌اند؟

(۱) علمی (۲) شهودی و مکاشفه‌ای

(۳) فقهی (۴) خیالی و فلسفی

۲۵۴- تعبیر قرآنی زینت‌دهی و زینت‌یابی که در حوزه احساس و رفتار به کار می‌رود، به کدام تعبیر زیر اشاره دارد؟

(۱) وضعیتی شخصیتی و نفسانی (۲) اعمال صوری و خلق‌الساعه

(۳) هویت اجتماعی اعمال (۴) انانیت انسان

۲۵۵- از منظر فلسفه تربیت اسلامی، رابطه میان انسان با طبیعت از چه نوع است؟

(۱) سلطه (۲) تسخیر (۳) تولید (۴) همزیستی

۲۵۶- در اصل تربیتی «مداومت و محافظت بر عمل»، به ترتیب «مداومت» و «محافظت» ناظر بر کدام مورد هستند؟

(۱) استمرار و کمیت (۲) کمیت و کیفیت

(۳) مراقبت و کیفیت (۴) مراقبت و استمرار

۲۵۷- مؤثرترین روش خودسازی از منظر علّامه مجلسی کدام است؟

(۱) مراقبه و محاسبه (۲) توسل و انتظار

(۳) انعطاف‌پذیری و تعمق (۴) تهذیب و تزکیه

۲۵۸- کدام اندیشمند، اساس جامعه را بر محبت می‌داند و معتقد است اگر محبت و صداقت کامل در جامعه حاکم باشد،

نیازی به عدالت نیست؟

(۱) ابن سینا (۲) ابن خلدون (۳) ابن مسکویه (۴) غزالی

۲۵۹- واژه «کتاب» در قرآن، در ارتباط با انسان و اعمال او، به چه معنایی استفاده شده است؟

(۱) تفکر آدمی (۲) نفس آدمی (۳) هویت اجتماعی (۴) هویت آدمی

۲۶۰- از منظر فلسفه تربیت اسلامی، رابطه انسان با زندگی از چه نوع است؟

(۱) ابتلاء (۲) صبر (۳) گذار (۴) احتراز

